

ARANYPAJZS

A CSALÁD VÉDELMEÉNEK TUDOMÁNYA IV. évfolyam 3. szám – 2025.

Magyar Védőnők
Szakmai Szövetsége
MVSZS

110
éves a
*Magyar
Védőnői
Szolgálat*

VÉDŐNŐK NAPJA
2025.06.13.

110
éves a
*Magyar
Védőnői
Szolgálat*

VÉDŐNŐK NAPJA
2025.06.13.

ARANYPAJZS

A CSALÁD VÉDELMEKÉK TUDOMÁNYA

Magyar Védőnők
Szakmai Szövetsége
MVSZSZ

ARANYPAJZS

A CSALÁD VÉDELME ÉS TUDOMÁNYA

A Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége (MVSZSZ) hozzá kíván járulni a Védőnői Szolgálat, mint a népesedési helyzet javításában, a családgondozásban, a népegészségügyben és a prevencióban, különösen érintett hivatás fejlesztéséhez, a családokkal foglalkozó más szakmaterületek közötti együttműködés erősítéséhez, valamint a tudományos kutatási tevékenységek ösztönzéséhez, a publikációk közzétételéhez, hazai és nemzetközi terjesztéséhez, a tudományos eredmények hasznosításához.

Az MVSZSZ 2021. évi Közgyűlésén a fenti célok teljesülése érdekében döntött arról, hogy létrehozza az AranyPajzs interdiszciplináris tudományos folyóiratot. A folyóirat a Miniszterelnökség NEAE-KP-1-2022/1-000079 sz. egyedi pályázati támogatásának köszönhetően kezd el működését 2022-ben. Kiemelt cél: Lehetőséget biztosítsunk az egészségügyben dolgozó és a tudomány iránt érdeklődő szakemberek számára az AranyPajzs keretei között, tudományos kutatási eredmények és az általuk kidolgozott jó gyakorlatok bemutatására és terjesztésére. A folyóirat nyitott a családokat érintő orvostudományi, egészségtudományi, egészségtechnológiai, pszichológiai, társadalomtudományi (demográfiai, szociológia, stb.) oldalról érkező tudományos közlemények közzétételére is. A Kiadó szívesen fogad magyar és angol nyelven az egészségtudomány és határterületei tárgyköréből eredeti közleményeket, összefoglaló közleményeket, összegző elemzéseket, esettanulmányokat, szakirodalmi áttekintéseket egyéb elméleti közleményeket, előzetes-, valamint sürgős közleményeket, továbbá kommentárokat, szerkesztőhöz írt leveleket. A megjelenés kritériumai: eredetiség, minőség és a szélesebb olvasóközönség érdeklődése a téma iránt.

A részletes, Szerzőinknek szóló útmutatót, megtalálhatják az AranyPajzs honlapján (www.aranypajzsfolyoirat.hu). A kéziratot és a „Szerzői nyilatkozatot” szerkesztőségünkbe e-mail útján kérjük elküldeni a szerkesztoseg@aranypajzsfolyoirat.hu címre. A formai szempontból megfelelő kéziratot névtelenül (esetenként ismételt) két független bíráló véleményezi. A bírálók személyét nem fedjük fel. Az AranyPajzs az ún. „bíráloán átnézett” (peer-review) folyóiratok közé tartozik. A bírálók javaslatot tesznek módosításokra és a közlemény elfogadására vagy elutasítására, amelyet a Szerkesztőség messzemenően figyelembe vesz. A Szerzőt a Szerkesztőség írásban értesíti a Szerkesztőbizottság döntéséről, de nem indokolja azt. A Szerkesztőség a beérkezett kéziratokkal (elfogadott vagy nem elfogadott) kapcsolatosan biztosítja az érintetteknek vonatkozóan a titkosság elvét: a szerzői jog védelmét, valamint a lektor(ok) – ha másként nem rendelkeznek – személyének titkosságát.

A Szerkesztőség fenntartja a kéziratok megjelenésének idejére, illetve folyóirat stílusának megfelelő módosítások végrehajtására vonatkozó döntés jogát. A benyújtott kézirat nem tartalmazhat korábban már megjelent, vagy korábban benyújtott, de elbírálás alatt lévő, vagy elfogadott, de megjelenés előtt álló kéziratrészletet.

Szerzői jog és másolás: A cikkekben megfogalmazott vélemény, javaslat a Szerző sajátja, és nem feltétlenül esik egybe a szerkesztőség/kiadó álláspontjával. A lapban megjelent cikkek, fotók újraközléséhez a Kiadó írásbeli engedélye szükséges. A megjelent publikációnak – vagy részének – bármilyen formában történő másolásához, felhasználásához a Kiadó írásos hozzájárulása szükséges.

IMRESSZUM

Alapítás éve: 2022.

Alapító: Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége

Kiadja, terjeszti

Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége

Kiadó székhelye

1118 Budapest, Regös u. 14. 7/31.

Felelős kiadó

Várfalvi Marianna elnök

Főszerkesztők

Karamánné Dr. Pakai Annamária *PhD, habil.*, Dr. Rákóczi Ildikó *PhD*

Szerkesztőségi koordinátor

Gebriné Dr. Éles Krisztina *PhD*

Szerkesztőbizottság

Bábiné Szottfried Gabriella, Dr. Gyulai Anikó *PhD*, Dr. Karácsony Ilona *PhD*, Dr. Kovács Attila

Dr. Kósa Zsigmond *PhD*, Molnárné Dr. Csákvári Tímea *PhD*,

Prof. Dr. Réthy Lajos Attila *PhD, habil.*, Dr. Szabó József *PhD*

Nyelvi lektorok

Dr. Gyulai Anikó *PhD*, Dr. Karácsony Ilona *PhD*, Molnárné Dr. Csákvári Tímea *PhD*

Szerkesztőségi titkár

Kováts Viktória

Tipográfia, tördelés: Németh Kata, Balás Design

Online megjelenés: Szélesy Krisztián

Szerkesztőség címe

AranyPajzs folyóirat, 1118 Budapest, Regös u. 14. VII.31.

e-mail: szerkesztoseg@aranypajzsfolyoirat.hu; Telefon: +36/30 559 5154 (Kováts Viktória szerkesztőségi titkár)

Megjelenés: évi 4 szám

ISSN 2939-5704 (*Nyomtatott*), ISSN 2939-595X (*Online*)

HU ISSN 2939-595X

A folyóirat honlapkiadványként elérhető.

www.aranypajzsfolyoirat.hu

Tárhely szolgáltató

Tárhely.Eu Szolgáltató Kft., 1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 12-14.

Telefon: +36 1 789-2-789

Kéziratok beküldése: szerkesztoseg@aranypajzsfolyoirat.hu

Képek forrása

AranyPajzs archivum, Balás Design, Unsplash, Freepik

Megrendelhető

Kováts Viktória (szerkesztőségi titkár): szerkesztoseg@aranypajzsfolyoirat.hu

Főszerkesztői köszöntő

AranyPajzs – a család védelmének tudománya

dr. Rákóczi Ildikó
főszerkesztő

**Karamánné
dr. Pakai Annamária**
főszerkesztő

*Tisztelettel és nagyrabecsüléssel
köszöntjük a Védőnőket
az ünnep alkalmából!*

A magyar védőnői rendszer 110 éve teljesít szolgálatot Magyarországon. A szervezet tevékenysége a Stefánia Szövetség megalakulásával kezdődött 1915. június 13-án. Egyedülálló módon, hazánkban jelentős figyelemmel kísérték kezdetektől a nők, várandósok, édesanyák egészségét, rajtuk keresztül pedig megőrizték a családok jóllétét és elősegítették a magzatok megfelelő fejlődését. E folyamatban kulcsszereplők maguk a védőnők voltak, akiknek a képzésében, munkarendszerében folyamatos kihívások, alkalmazkodás, fejlődés és innováció tapasztalható, ez érezhető napjainkban is.

A Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége 2019-ben alakult, célként fogalmazta meg a tudományos érdeklődési körébe tartozó projektek vagy kutatási programok végzését, valamint a tudás átadását. További feladatként határozta meg a tudományos konferenciák, workshopok, előadássorozatok szervezését hazai és nemzetközi partnerek bevonásával. Kiemelten kezeli a párbeszéd fontosságát a kutatók, szakértők és civilek között. Egy civilszervezet tudományos tevékenysége nagyon fontos, mert „HÍD” szerepet tölt be a szakemberek, a kutatók és a döntéshozók, valamint a társadalom között. Lehetősége van a gyors reagálásra a társadalmi kihívásokra és nem utolsósorban lehetőséget biztosít a közösségi részvételre a tudományos munkában. Ezért is jött létre a kutatás-fejlesztési tevékenységet ösztönző és megvalósító Prevenációs Kutatás Fejlesztési Központ. A Központ elsődleges feladata kutatások végzése, koordinálása és publikációk, kiadványok készítése. A Szövetség méltán büszke arra, hogy működésének harmadik évében 2022-ben megalapította a saját tudományos folyóiratát AranyPajzs – a család védelmének tudománya címmel. Alapító főszerkesztőként - Rákóczi Ildikó főiskolai docens és Karamánné Pakai Annamária egyetemi docens, valamint az AranyPajzs folyóirat Kiadója a Szövetség nevében Várfalvi Marianna elnök lelkesedéssel vetettük bele magunkat a munkába. Létrehoztunk elsőként egy Szerkesztő Bizottságot, akik kutatói, publikációs múlttal, tudományos minősítéssel rendelkeznek, az adott szakterületük kiváló képviselői és aktívan részt vesznek a tudományos lap életében, a cikkekkel kapcsolatos lektorálási folyamatban.

A Tudományos Tanácsadó Testület tagjait a tudomány jeles képviselőiből választotta ki a Szerkesztő Bizottság. A lapot évente négy alkalommal adjuk ki, többnyire online, de jeles évfordulók alkalmával nyomtatott formában is. Szívesen jelentetünk meg válogatott cikkekből összeállított, vagy tematikus lapszámot.

Az AranyPajzs tudományos folyóirattal szeretnénk hozzájárulni a védőnők és a velük együttműködő szakemberek szakmai és tudományos fejlődéséhez és ezáltal a családok ellátásának minél magasabb szintű fejlesztéséhez. A lap kiadása gazdagítja a tudományterületek közötti kommunikációt, és törekszik arra, hogy több területet érintő dolgozatokat közöl, valamint közérthetően mutatja be az egyes tudományterületek eredményeit. Kívánunk további eredményes tevékenységet minden védőnőnek!

Editorial Greeting

GoldenShield – The Science of Protecting Families

Dr Ildikó Rákóczi
Editor-in-Chief

**Dr Annamária
Karamánné Pakai**
Editor-in-Chief

With respect and sincere appreciation, we welcome to all Health Visitors on this special occasion.

The Hungarian Health Visitor Service has been serving the Hungarian nation for 110 years. Its activity began with the establishment of the Stefánia Association on 13 June 1915. From the beginning, Hungary has shown remarkable commitment to women's health, expectant mothers, and young families, hence safeguarding the well-being of households and promoting the healthy development of fetuses. Health visitors were key throughout this process. Their education and professional structure have continuously evolved—marked by constant challenges, adaptation, development, and innovation, which remain evident to this day.

The Professional Association of Hungarian Health Visitors was established in 2019 with the aim of conducting projects and research programmes within its scientific fields of interest and facilitating the transfer of knowledge. Among its additional goals are the organisation of scientific conferences, workshops, and lectures in cooperation with both Hungarian and international partners. The Association places special emphasis on fostering dialogue among researchers, professionals, and the wider public. The scientific activity of a civil organisation plays an essential role, serving as a “bridge” between professionals, researchers, policymakers, and the whole society. Such organisations are able to respond quickly to emerging social challenges while also providing opportunities for community participation in scientific work.

For this reason, the Preventive Research and Development Centre was established to promote and implement research and innovation activities. Its primary tasks include conducting and coordinating research, as well as preparing publications and academic materials. The Association is proud that, in its third year of operation, in 2022, it founded its own scientific journal, GoldenShield – The Science of Protecting Families. As founding Editors-in-Chief Dr Ildikó Rákóczi, College Associate Professor, and Dr Annamária Karamánné Pakai, University Associate Professor, together with the Publisher of GoldenShield representing the Association, President Marianna Várfalvi, we enthusiastically embarked on this shared mission.

First, we have established the Editorial Board, composed of professionals with extensive research experience, publication history, and academic qualifications: each an outstanding representative of their respective disciplines. They actively contribute to the journal's development and take part in the peer-review process. The Scientific Advisory Board members were selected by the Editorial Board from among distinguished professionals of their fields. The journal is published four times a year, primarily online, though special anniversary issues are also printed. We are pleased to release special issues as well.

With GoldenShield, we aim to contribute to the professional and scientific development of health visitors and the experts collaborating with them, thereby supporting the continuous improvement of family care at the highest possible level. The publication enriches interdisciplinary communication, seeks to publish papers with cross-disciplinary relevance, and presents the results of various scientific fields in an accessible and comprehensible way. We wish every health visitor all the success in their invaluable work in the future!

Ünnepi lapszámunk bemutatása

Folyóiratunk ezen különleges, rendhagyó lapszámának kiadásával megkívánja örökíteni a Védőnői Szolgálat alapításának 110. és Hungarikummá nyilvánításának 10. évfordulója alkalmából 2025. június 13-án megrendezett ünnepi esemény epizódjait, emlékeit.

A Magyar Országgyűlés házelnöke, Kövér László vállalta az esemény fővédnökségét, és lehetővé tette, hogy méltó környezetben, a Felsőházi Teremben tarthassuk megemlékezésünket, meghallgassuk a Szolgálat értékeit, jelentőségét méltató beszédeket, átadhassuk ebből az alkalomból alapított kitüntetések: Védőnői Életműdíjakat és az Aranypajzs a Védőnőkért Díjakat. Az ünnepi méltatásokat olyan állami vezetőktől kaptuk, akik a védőnői hivatással ágazati szinten kapcsolódnak.

A résztvevők között voltak a Szolgálat volt és jelenlegi vezetői, dolgozói, a társszakmák képviselői, egyetemek oktatói, egyetemi hallgatók és nyugdíjas védőnők is. Különleges találkozási lehetőség volt a rendezvényen olyan művészekkel, akik a műsorban, vagy a plakettek és oklevelek, kiadványok elkészítésében vállaltak szerepet, és néhányan az alkotó munka közben megfogalmazódott gondolataikat írásban is elküldték.

Voltak a jelenlévők között, akik a rendezvény időkerete miatt nem tudták elmondani gondolataikat, de a Folyóiratunk számára elküldték azokat, így közreadhatjuk széles olvasó táborunknak csak úgy, mint azokét, akik távollétükben, de lélekben velünk ünnepeltek.

A Szolgálat történetében e jeles alkalom megérdemli, hogy megkülönböztetett tisztelettel és elismeréssel tisztelegjünk az alapítók, a vezető-, képzési és fenntartó intézmények, és a mindennapi szolgálatot végző védőnők előtt.

Folyóiratunk különszámában megörökítjük a jelen- és utókornak az évfordulók mögött rejlő tartalmakat, eredményeket, élményeket, szakmai és társadalmi értékeket. A védőnői szolgálatot, mint hivatást egy különleges közösség gyakorolja. Képes a fejlődésre, a változások kezelésére, a folyamatosan megújuló rendszer formálására, de legfőképpen az emberek, családok és közösségek életének és egészségének védelmére, mint egy védőpajzs.

*Fogadják szeretettel külsőségeken is megújuló Folyóiratunk
ünnepi összeállítását!*

Presentation of Our Commemorative Issue

With the publication of this special and extraordinary issue, our journal seeks to preserve the moments and memories of the celebratory event held on 13 June 2025, marking both the 110th anniversary of the establishment of the Hungarian Health Visitor Service and the 10th anniversary of its designation as a Hungarikum.

The event was held under the patronage of Mr László Kövér, Speaker of the Hungarian National Assembly, who graciously made it possible for us to commemorate this significant occasion in a worthy setting—the Upper Chamber Hall of the Parliament. During the celebration, speeches were delivered highlighting the values and importance of the Service, and awards founded especially for this occasion were presented: the Health Visitor Lifetime Achievement Award and the Goldenshi-eld for Health Visitors Award. The formal commendations were given by senior government offici-als closely connected to the health visitor profession at the sectoral level.

Among the participants were former and current leaders and employees of the Service, represen-tatives of related professions, university lecturers, students, and retired health visitors. The event also provided a unique opportunity to meet artists who contributed to the programme or to the creation of the plaques, certificates, and publications. Some of them shared their thoughts, that had arisen during their creative work, in writing. A few participants, owing to the time limits of the event, were unable to share their reflections in person but kindly sent them to our Journal. We are pleased to publish these messages here for our broad readership, together with those of contribu-tors who celebrated with us in spirit, though unable to attend in person.

This distinguished moment in the history of the Service deserves to be honoured with profound respect and appreciation for its founders, leaders, educational and supporting institutions, and for all health visitors who perform their daily service with dedication.

In this special issue, we wish to capture for the present and future generations the meaning, achie-vements, experiences, and professional as well as social values embodied in these anniversaries. The Health Visitor Service represents not only a vocation but also a remarkable community. It is capable of growth, of adapting to change, and of shaping an ever-evolving system: yet above all, it stands as a protective shield for the lives and health of individuals, families, and communities.

We invite you to receive with affection and appreciation this festive edition of our renewed Journal, reflecting both the spirit and the appearance of renewal.

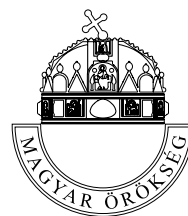
Tartalomjegyzék

Főszerkesztői köszöntő	04
Bevezetés	08
I. Parlamenti beszédek	
<i>Dr. Takács Péter</i>	14
<i>Dr. Beneda Attila</i>	16
<i>Dr. Kovács Edit</i>	18
<i>Lőrinczi Orsolya</i>	20
<i>Várfalvi Marianna</i>	24
<i>Bábiné Szottfried Gabriella</i>	26
II. Kitüntetések	
Védőnői Életműdíj – kitüntetés bemutatása	28
<i>Wagner Viktória</i> posztumusz – laudáció	30
a kitüntetés átvételével kapcsolatos ünnepi gondolatok:	
<i>Székely János, Németh Emma, Király Lilla</i>	32
<i>Kahlichné Prof. Dr. Simon Márta</i> – laudáció	42
Aranypajzs a Védőnőkért Díj - kitüntetés bemutatása	44
<i>Dr. Kiss-Tóth Emőke</i> – laudáció	46
a kitüntetett ünnepi gondolatai	48
<i>Szij Ildikó Katalin</i> – laudáció	54
III. Védőnői Szolgálat tagjainak készült ajándékok	56
IV. Üdvözlő köszöntések – ünnepi gondolatok	
<i>Dr. Surján Orsolya</i>	58
<i>Dr. Révész János</i>	60
<i>Dr. Gárdos László</i>	62
<i>Gitidiszné Gyetván Krisztina</i>	64
<i>Horváth Monika</i>	66
<i>Balás Benedek, Németh Kata</i>	68
<i>Sávolt Karolina</i>	70

A Magyar Védőnői Szolgálat Hungarikum

VÉDŐNŐK NAPJA
2025.06.13.

Ünnepi köszöntő

dr. Takács Péter

egészségügyi államtitkár
Belügyminisztérium

*Tisztelt Házelnök Úr!
Tisztelt Elnök Asszony!
Tisztelt Meghívottak!*

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy megköszönjem a meghívásukat, s egyben tolmácsoljam Dr. Pintér Sándor miniszter úr üdvözlését, és jókívánságait Önöknek!

Különleges, jubileumi ünnepségre gyűltünk ma össze, hiszen 110 éve, 1915. június 13-án Stefánia belga hercegnő védnökségével alakult meg Magyarországon az Országos Stefánia Szövetség, a Védőnői Szolgálat elődje. 1916-tól Heim Pál jóvoltából elindult a magyar védőnőképzés is. Később megalakult a Védőnői Szolgálat, amelynek fő feladata a mai napig a várandósok, a gyermekeket nevelő családok támogatása, a magzat és a gyermekek egészséges fejlődésének biztosítása. A hivatás gyakorlói olyan komplex, preventív, családvédelmi szolgáltatást biztosítanak hazánkban, amely egyedülálló Európában. Ennek elismeréseképpen a védőnői ellátást immár 10 éve az elismert Hungarikumok között tarjuk nyilván.

Védőnőnek lenni lehetetlen hivatástudat nélkül. Ide nem elég a szakmai ismeret, a nagy tudás, vagy a megfelelő egyéni képességek. Hiábavaló, ha valaki akár orvosi szintű képzettséggel rendelkezik, briliánsan kommunikál és befolyásol embereket, és minden szükséges felszereléssel, eszközzel, lehetőséggel rendelkezik. Ha nincs benne hivatástudat, szükségszerűen kudarcot fog vallani, és előbb-utóbb elhagyja a pályát. Ezért úgy gondolom,

***nagyon fontos feladatunk, hogy kifejezzük hálánkat Önöknek,
és felhívjuk mindenki figyelmét az Önök áldozatos tevékenységére, azért a
hihetetlen munkáért, amit az anyákért – anyáinkért, asszonyainkért,
leányainkért – és a mi gyermekeinkért, mindannyiunk jövőjéért végeznek!***

Kérem Önöket, soha ne felejtsék el, hogy a munkájuk csak akkor lehet eredményes, ha őrzik és megélik ezt a szellemiséget, az óvó-védő szeretetet, odafigyelést, elkötelezettséget, s ekképpen továbbadják azt a szülőknek, családoknak, gyermekeknek, akiken éppen segítenek.

Meggyőződése, hogy erre a lelkültre, mint kovászra, mint társadalmat formáló erőre, ma nagyobb szükségünk van, mint korábban bármikor.

Ha a hivatást tekintjük alapnak, akkor a szakmai felkészültséget, a szaktudást és a rutint nevezhetjük a ház falainak és tetejének. A minap a kezembe került a Védőnők című kiadvány egy példánya. Belelapoztam, és egyre nagyobb érdeklődéssel olvastam az egymás után kö-

vetkező cikkeket: élelmiszerbiztonság, tüdőbetegségek, obezitás, toxikológia, homeopátia, probiotikus kezelés, védőoltások, szexuális nevelés, felsőoktatási hallgatók értékrendje, tehetséggondozás, tanulási problémák... Jöttek sorra a témák a legkülönbözőbb területekről. Témák, amelyekkel felkészült szakemberek külön-külön foglalkoznak: elemzik és kutatják őket, rendszerbe foglalják és oktatják. Témák, amelyek a védőnőknek nemcsak ismerniük kell, de a gyakorlatban boldogulniuk is velük. Akkor arra gondoltam, ha a mondás szerint a jó pap holtig tanul, mennyivel igazabb e bölcsesség a gyógyításban dolgozókra, és különösen a védőnőkre! **Kérem, soha ne felejtsek el, hogy az Önök felkészültségén emberéletek, emberi sorsok, családok múlhatnak: néha csak apróságokban, de néha bizony a szó szoros értelmében!** Törekedjenek arra, hogy mindig maximálisan felkészültek legyenek!

Végezetül azokat a dolgokat, amelyektől a ház otthonná válik, az ablakokat, a festéket, a villanyt és a vizet, a személyes képességek, a megértő hallgatás, a lélekig jutó beszéd, a kommunikáció ezer és egy trükkje jelentik. Az elkötelezett hivatástudat és a szakmai felkészültség megteremtik a lehetőséget, hogy valóban óvjuk és védjük a ránk bízottakat: az épület stabil, a falak állnak, van hol meghúzniuk magukat. De jól csak akkor fogják érezni magukat, ha kényelmessé, érthetővé, elfogadhatóvá is tesszük számukra. Ezt jelenti a védőnő személyisége, a kapcsolatteremtő képessége, a kommunikációs felkészültsége. Tudom, hogy a munkájuk során sok nehéz helyzettel találkoznak, amikkel néha bizony úgy tűnik, lehetetlen megbirkózni. Ezekben a pillanatokban szükséges, hogy fel legyenek készülve: legyen egy odaillő mondat, egy bátorító mozdulat, egy megnyugtató érintés, vagy egy felderítő mosoly, amivel segíteni tudnak. Ezek azok az apróságok, amelyek Önöknek könnyebbé teszik a munkát, a pártfogoltjaiknak pedig biztonságosabbá, elfogadhatóbbá a segítséget.

Köszönjük tehát Önöknek azt a temérdek munkát, azt a kitartást és erőt, amellyel nap-nap után végzik a feladataikat, segítenek a problémák megoldásában, és támogatják az Önökre bízottakat! Kívánom Önöknek, hogy mindig megkapják azt a pozitív visszajelzést, amely megadja Önöknek a jól végzett munka örömét, és segít tovább folytatni a szolgálatot! **S kívánom, hogy jó erőben, eredményesen tevékenykedve láthassák, hogy a példájuk nyomán már egy felkészültebb és egészségesebb nemzedék növekszik fel!** Köszönöm, hogy meghallgattak!

Ünnepi köszöntő

*Tisztelt Államtitkár Asszonyok,
Államtitkár Úr, Elnök Asszonyok
és minden kedves jelenlévő!*

Dr. Beneda Attila

családokért felelős helyettes államtitkár
Kulturális és Innovációs Minisztérium
Dr. Koncz Zsófia családokért felelős
államtitkár képviseletében

Nagyon nagy szeretettel és tisztelettel köszöntök mindenkit. Mindig külön öröm és megtiszteltetés, hogyha a védőnőkhöz bármilyen okból szólhatok. Itt most egy visz major helyzet adódott, ami miatt Dr. Koncz Zsófia államtitkár asszony nem tudott jönni. Viszont talán van annak is valami jelentéstartalma, hogyha férfiként, apaként, orvosként, nagyapaként szólok, köszöntöm Önöket és köszönöm meg tevékenységüket. Perlaki Lajos író írja: „minden szívnek szívre van szüksége, amely fölője hajol és betakarja”. Valóban ezek a gondolatok azok, amiket nagyon jól leír a költő, ahogy a védőnők vigyázzák a rábízottakat.

Eleve ez a szóösszetétel annyira fantasztikus, nem csak hogy védő, amitől az ember biztonsága – és a mai világban, ha valamire vágyunk, akkor ez a biztonság – hanem a nő megjelenik ebben a szóban. Kevés olyan szavunk van, szinte kivétel nélkül a fontos szavaink, ahol a nő megjelenik. Hiszen a nő attribútuma az, amivel ápol, amivel épít, amivel támogat, amivel gondoskodik, amivel egyszerűen táplál, az megjelenik az Önök munkájában. Akkor is, amikor éppen a gyermekvárás időszaka van, és már akkor a méhen belül elkezdődik az a fajta prevenció, vagy a megelőzés, amiről olyan sokat szeretnünk beszélni. Akkor is, amikor már a fiatal édesanya akárhány gyermeke is van – ezt én is tapasztalatból tudom – hiszen államtitkár úr megelőzött minket, nekünk négy gyermekünk van. Viszont a lányomnak hála, öt unokával már büszkélkedhetek.

Nagy élmény azt látni, amikor a lányom fordul ugyanahhoz a védőnőhöz, akinél még ő is született, aki az ő fejlődését segítette. Tényleg, ahogyan elhangzott, mindig vannak új gondolatok, mindig vannak olyan segítő szempontok, mindig vannak olyan lehetőségek, amikor egy éppen valami zűrzavaros szituációban át kell lendíteni a fiatalokat, és ebben, ha valakire, akkor a védőnőkre lehet számítani. Ha már így a szóösszetételnél időztem, akkor azt hiszem, hogy talán nem túlzás azt mondani, hogy a védőnők a családok őrangyalai, akik itt a Földön tevékenykednek, hiszen gyakorlatilag már a várandósság időszakától kezdve egészen a felnőtté válásig kísérik azokat, akik egyébként számunkra a legfontosabbak a gyermekeink és az unokáink, és persze ebben segítenek bennünket.

Mondhatnánk azt is, hogy pillér, pillérek, de elgondolkoztam rajta, hogy pillér az valahol olyan, nem is tudom, olyan túl szikár, túl maszkulin talán, ha szabad ilyet mondani. Szóval az nem fejezi ki azt a fajta életet, ami egyébként a védőnők munkájában oly jellemző, és amiből nem a szenvedést látjuk, nem a kínlódva végzett munkát, hanem azt a szeretetteljes önátadást, ami megvalósul az Önök munkájában. Churchill mondta egyszer azt, hogy „aki megtalálja a hivatását, az soha életében nem dolgozik többé”. Na hát valami ilyesmit gondolok én, természetesen nagyon nagy tisztelettel tudva azt, hogy bizony fáradtságos sokszor az a munka, amit végeznek, de mégis mivel hivatásból teszik, mivel egy magasabb ügy magasabb értékek érdekében teszik, ezért azt hiszem, hogy ez egy más-fajta elbírálást igényel.

Védőnők napja azt hiszem az a nap, amikor külön kell Önöket köszöntenünk, külön kell a tiszteletünket tenni, de az év minden napja valahol a védőnők napja, hiszen Önök éjt nappallá téve segítik a családokat, segítik a fiatalokat. Ha már a családokat említjük, az a több mint 30féle család támogatás, amiben nem könnyű eligazodni. Bizony, tudjuk jól, hogy abban is néha segítenek, hogy mikor, kinek, mit, hova kell fordulni. Egy olyan szolgálatot látnak el, amiben benne van például a családon belüli erőszaknak a prevenciója, az észlelése, a jelzőrendszere, ami szomorú, de kénytelenek vagyunk erről is beszélni, pont azért, hogy megszüntessük, és minél kisebb mértékben legyen jelen, és aztán valahogy szüntessük is meg.

Tehát azért a sok-sok kitartásért, türelemért, szeretetért, szívvel lélekkel végzett szolgálatokért nagyon-nagyon hálásak vagyunk, és ezt tényleg a legnagyobb őszinteséggel mondom Önöknek úgyis, mint aki éppen családpolitikával foglalkozik, úgyis, mint egy háziorvos, és úgyis, mint apa, nagypapa, mint akinek a nagycsaládban bizony van érzékelése, hogy Önökre milyen nagy szükség is van.

Azzal kívánok Önöknek további erőt, egészséget és sok örömet is a munkájukban, ahogy József Attila fogalmazta a Naphimnuszban, valami ilyesmit gondolok én a védőnőkről: „A napsugár nem kérdezi, hogy mennyit ér a fénye, a napsugár nem kérdezi, hogy mit kap majd cserébe. Napsugár nem mérlegel, csak tündökölve árad, simogat és átölel, de nem kér érte árat.” *Isten áldja Önöket!*

Csendes hősök

Tisztelt Elnök Asszonyok!
Államtitkár Úr!
Helyettes Államtitkár Úr!
Képviselő Asszony!
Hölgyeim és Uraim! Kedves Védőnők!

Dr. Kovács Edit

helyettes államtitkár
Társadalmi Esélyekért Felelős
Helyettes Államtitkárság,
Sztojka Attila társadalmi esélyekért és
roma kapcsolatokért felelős
államtitkár képviseletében

Ma olyan embereket ünnepelünk, akik a hétköznapiak csendes hősei. Azokat a szakembereket, akik nap mint nap családok ezreihez visznek gondoskodást, biztonságot, és egy jobb jövő reményét. Különösen fontos ez ott, ahol a társadalmi hátrányok, a kirekesztettség vagy éppen a bizalmatlanság fala magasra nőtt. A tudatlanság, a társadalmi helyzet, a kulturális hagyományok és sajátosságok ugyanis befolyásolhatják az életesélyeket, az egészségi állapotot, az életben való boldogulás, a fejlődés lehetőségeit.

A társadalmi esélyekért és a roma kapcsolatokért felelős szakterület képviseletében szeretném kifejezni mély tiszteletemet mindazért a munkáért, amit Önök végeznek akár a családok otthonában, a védői tanácsadóban, vagy éppen a Biztos Kezdet Gyerekházakban – különösen a hátrányos helyzetű térségekben, a roma közösségekben, a legsebezhetőbbek között.

Az Önök munkája nem csupán egészségügyi szolgálat. Hanem bizalomépítés, hídépítés, a generációkon átívelő változás lehetősége. Önök azok, akik elsőként lépnek be egy gyermek születésekor a család életébe, és sokszor Önök az utolsók, akik nem mondanak le róluk – akkor sem, amikor már mindenki más megtette. Egy-egy jó szó, bátorító tekintet, segítő kéz – sokszor ennyi elég ahhoz, hogy egy fiatal édesanya vagy egy bizonytalan család elinduljon az öngondoskodás, az önbizalom és a társadalmi beilleszkedés útján. Ismerik a roma családok hagyományait, érzékenyen és tisztelettel közelítenek hozzájuk. Ez a szociális érzékenység és az együttműködés iránti nyitottság a kulcsa annak, hogy eredményesen küzdjünk a társadalmi esélyekért és az egészségügyi problémák ellen.

Engedjék meg, hogy külön szóljak a cigányok védőnőjeként emlegetett Wagner Viktóriáról. Viktória testvér elhagyott telepekre, nyomorúságba szorult családok közé ment, ahová más nem mert – vagy nem akart. 1958-tól haláláig Kiskundorozsmán élt, ahol egyaránt segítette a falusi embereket, a cigánytelepen élőket és minden szegényt, aki ablakán bekopogott. Feltétel nélküli szeretete, szakmai igényessége, a legelesettebbekért végzett áldozatos munkája példaként szolgál ma is számunkra. Emlékének ápolására, életpéldájának bemutatására szervezett programsorozat keretében – Sztojka Attila társadalmi esélyekért és roma kapcsolatokért felelős államtitkár úr fővédnökségével – egy hónappal ezelőtt, 2025. május 11-én a Szentandrassy István Roma Művészeti Galériában dokumentum filmvetítéssel emlékeztünk meg Wagner Viktóriáról. Ha még nem látták, nézzék meg a „Köszönöm Uram, hogy hívtál!” című dokumentumfilmet.

Ma is nagy szükség van a hátrányos helyzetű településeken a valódi jelenlétre, a figyelemre, így az Önök szerepe még inkább felértékelődik. A társadalmi esélyteremtésben szövetségeseinként tekintünk Önökre. Ezt jól mutatja, hogy számos innovatív együttműködés van kialakulóban. Külön szeretném megemlíteni a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság, az Országos Kórházi Főigazgatóság és a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége által megkezdett közös munkát, ami egy családasszisztensi hálózat kialakítására irányul, egyelőre pilot jelleggel. A hálózatba alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező, hátrányos helyzetű, főként roma embereket tervezünk bevonni, akik ismerik az adott közösséget, annak problémáit, így eredményesebben tudják támogatni a védőnői szakmai iránymutatások elfogadását, aktívan részt tudnak venni az egészségnevelési programokban és a prevenciós tevékenységekben, valamint bekapcsolódhatnak az egészségügyi szűrővizsgálatok szervezésébe is. Ezek az együttműködések lehetővé teszik, hogy még szélesebb körben, még hatékonyabban érjük el a rászoruló családokat, és növeljük a társadalmi esélyeiket.

Kedves Védőnők! Köszönöm mindazt a kitartó, odaadó munkát, amelyet mindennap végeznek. Önök nemcsak a testeket, de a lelkeket is gyógyítják, és egy egészségesebb társadalom alapjait építik. A jövőben is számítunk hivatásbeli elkötelezettségükre, a hátrányos helyzetű, köztük roma családok iránti figyelmükre, érzékenységükre, támogató segítségükre, empátiájukra.

Kívánok Önöknek ehhez nagyon sok erőt, jó egészséget! Isten áldja a védőnők munkáját!

Védőnők Napján

Lőrinczi Orsolya

vármegyei védőnői mentor
Budapest és Pest Vármegyei
Védőnői Szolgálat vezetője,
a Szakmai Kollégium Védőnő Tagozat
elnöke

*Tisztelt Államtitkár Asszony!
Tisztelt Államtitkár Urak!
Tisztelt Elnökasszony! Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Megjelent vendégek!
Kedves Kollégák!*

Megilletődve és egyben büszkén állok most itt a Szakmai Kollégium Védőnő tagozata nevében. 110 év egy szakmában hihetetlen eredmény. A védőnői tevékenység az egyik legszebb, legfelelősségteljesebb és legnehezebb hivatás.

A védőnői szolgálat 110 éves működését végig kíséri a népegészségügyi szükségletekre való érzékeny reagálás, amely a képzésnek, a munkaköri feladat összetételének, a védőnői ellátás szervezésének változását igényelte és igényli napjainkban is. Gondoljunk csak bele abba, hogy mi is volt a 110 évvel ezelőtti megalakult Stefánia Szövetség programja és nézzük meg, hogy vajon mennyiben változtak a célok és a módszertan.

A csecsemőhalálozás csökkentése. 110 évvel ezelőtti 10 %-os csecsemőhalálozásról beszélünk, amíg ma 3,5 - 4 ezrelékről. Sajnos ezen a számon évek óta nem sikerül javítani, a koraszülések aránya (ami a csecsemőhalálozások 70 %-át adja) még mindig magas, így a koraszülés megelőzések tekintetében a védőnőknek van még feladata, ezt a szakmai irányelvek folyamatos fejlesztése alá is támasztja.

A program második eleme **az anya és a magzat megóvása a szülési folyamat veszélyeitől** volt. Ennek módszertana folyamatosan változott. A kezdeti időkben a központi várandósgondozóban nem a saját körzet várandósait ellátva dolgoztunk, míg ma már önálló védőnői várandósgondozást és a személyre szabott szülésre felkészítést végzünk megváltozott módszertannal, de azonos célkitűzéssel.

A szövetség alapító levelében található az is: lehetővé kell tenni, hogy **minden anya maga szoptassa csecsemőjét** – ha belegondolunk, akkor ezt a célt még mindig nem sikerült elérni (az okok taglalása nem a mai nap feladata), így itt is van teendőnk. Ehhez nagyon sok irányból kapnak a védőnők módszertani, szakmai támogatást, de elérni a nagy célt csak társadalmi szemléletváltással lehet majd.

A következő célkitűzés: **a tudatlanság a csecsemő nevelés köréből száműzendő az anyák megfelelő tájékoztatása által** – és ebben rejlik a védőnői hivatás sava-borsa.

„Minekünk be kell hatolni a nép közé, hajlékában kell felkeresnünk őt, (...) ha arra várunk, hogy ő jöjjön hozzánk tanácsért és segélyért, ügyünk veszve van.”

– írta a szövetség megalakulásakor **dr. Tauffer Vilmos**. Ebben rejlik Hungarikumságunk titka, hogy a családokat az otthonukban meglátogatva egy olyan átfogó képet tudunk kialakítani, amely lehetővé teszi a személyre szabott – azaz a gondozott ismeretanyagát és befogadóképességét, valamint kulturális hátterét figyelembe vevő tájékoztatást. Ez a védőnői hivatás alfája és omegája, ugyanakkor a szépsége és a nehézsége is ebben rejlik. Amikor egy kismama bejön a védőnői tanácsadóba az első találkozáskor, a kapcsolatfelvételnél el kell nyernünk a bizalmát, melyet a védőnői gondozás folyamán el kell mélyíteni. Ez csak a megfelelő szakmai és kommunikációs tudással lehetséges. Csak a megfelelő bizalom megléte esetén lehet a személyre szabott, szakmailag megalapozott tudásanyagot átadni. 110 évvel ezelőtt a tudatlanság ellen küzdöttünk, napjainkban az interneten elérhető, a laikusok számára teljesen szakmailag megalapozottnak tűnő megszámálhatatlan téves információval szemben próbálunk kutatásokon alapuló ismereteket átadni. Ez egy olyan kihívás – a szociális jelzőrendszeri feladatok nehézségei mellett – melyben segítség lehet az a gyors reagálás, amely szintén a védőnői rendszer sajátossága. Megmutatkozott ez a gyors alkalmazkodó képesség az elmúlt években is a Covid 19 járvány, illetve az Ukrajnából menekültek megsegítése esetén.

A védőnők mai modern kifejezéssel élve „proaktív” szerepvállalása mellett a szövetség másik legmeghatározóbb alapelve a prevenció volt, amely szerint a bajokat megelőzni kell, elébük menni, nem elég a betegségeket gyógyítani.

Stefánia

belga királyi hercegnő
Stefánia Szövetség, alapító

Dr. Tauffer Vilmos

orvos, szülész
Stefánia Szövetség, alapító

Dr. Bókay János

gyermekorvos
Stefánia Szövetség, alapító

Ehhez tartozik a fertőző betegségek elleni küzdelem is. A 110 éve végzett védőnők még gyakorlatban tudták, hogy milyenek is a gyermekkori fertőző betegségek. Az oltások elterjedésével, a védőnők segítségével sikerült világszinten kimagasló átoltottsági adatokat elérni, így a mi generációnk és a nálunk fiatalabbak már csak tankönyvből ismertük meg ezeket a betegségeket. Sajnos ez a feladat mára újra fókuszpontba került az interneten terjedő áltudományos posztokkal, ami egyre nagyobb erőfeszítést igényel ezen a területen.

A védőnői szakma a 110 év alatt már szakosodott, így már területi, iskolai, kórházi és családvédelmi védőnők látják el azokat a feladatokat, melyeket egykor egy védőnő látott el. Ez lehetővé teszi a speciális szakmai tudást igénylő feladatok ellátását, az önállóan végzendő védőnői feladatokra szánt idő biztosítását és az iskolai egészségneveléshez szükséges ismeretek elmélyítését is.

A védőnői munka módszertanába még nem épült teljesen bele az a napi gyakorlat, amikor külföldről érkezett, a magyar nyelvet nem ismerő családokat, gyerekeket gondozunk. Bebizonyosodott, hogy ezeknek a családoknak, gyerekeknek is segítői, támaszai tudunk lenni a nyelvi nehézségek ellenére is.

A védőnői hivatás az elmúlt 110 évben bebizonyította létjogosultságát még akkor is, amikor arról hallottunk többször is, hogy nem kellünk, hiszen más országban nincs ilyen szakma. Azt gondolom, hogy büszkének kell lennünk az egyediségünkre és meg kell tanítanunk a többi országnak azt a tudást, amivel be tudunk jutni a mai felgyorsult világban is a családok otthonába.

A védőnői szakmai protokollok tartalma rendszeres átgondolásra szorul a változó kihívások miatt. A Védőnői Tagozat tagjaival együtt azon dolgozunk, hogy olyan szakmailag megalapozott iránymutatásokat adjunk, melyek megfelelnek a XXI. század kihívásainak és segítik az elhangzott célok megvalósulását. A védőnői munka folyamatos módszertani megújulása szükségszerű és mint látható az elérendő célok nem igazán változtak. A következő 110 év a felgyorsult világ kihívásaival szembenező, ahhoz alkalmazkodó, de a személyes találkozások alkalmával a megfelelő lelassult és minőségi időt megadó gondozásról fog szólni. Ehhez kívánnék a ChatGPT által írt idézettel sok erőt:

„A védőnő nem csak egy szakma, hanem gondoskodó jelenlét, bizalom és emberi támasz az élet legérzékenyebb pillanataiban. Tisztelet a múltnak, hála a jelennek és hit a jövő védőnőiben.”

Ünnepi köszöntő 110 éves a magyar védőnői szolgálat

*Tisztelt Államtitkár Úr!
Helyettes Államtitkár Asszony,
Helyettes Államtitkár Urak,
Hölgyeim és Uraim! Kedves Védőnők!*

Várfalvi Maranna

védőnő, elnök
Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége

Ma nem csupán egy kerek évfordulót ünneplünk. Ma annak a 110 éves történetnek a pillanatában állunk, amelyet generációk kitartó munkája, hite és elkötelezettsége írt – és amelynek egyik legfontosabb tanulsága: **a védőnői szolgálat sosem volt és nem is lehet mozdulatlan rendszer.** Már az alapítók is úgy gondolták: ez a hivatás csak akkor töltheti be szerepét, ha folyamatosan képes megújulni, alkalmazkodni, fejlődni. Ez a gondolat 2025-ben aktuálisabb, mint valaha.

A társadalmunk olyan korszakban van, amikor az egészségügyi kihívások egyre összetettebbek, a társadalmi igények folyamatosan emelkednek, és az emberek testi-lelki jólléte fontosabb, mint bármikor korábban. Ebben a közegben a védőnők nemcsak szakmai szereplők, hanem hidak emberek és rendszerek között, kapcsolatok hordozói, építői a családok és a közösségek között.

Ez a hivatás egyszerre őrzi, műveli a személyes egymásra hatás értékét, miközben élvonalban halad a digitális egészségügyi forradalomban. Gondozási tervek napi feladatlisták adják az aznapi tenni-valókat, amikor pedig ott vagyunk a gondozási helyzetben, kiderül, hogy más lett aznap fontos a családban, mással is kell foglalkoznunk. Már ma is olyan innovatív technológiák alkalmazhatóságát vizsgáljuk, mint a szív- és érrendszeri telemedicinális monitorozás, a gyermekek gerincállapotát vizsgáló digitális eszköz vagy az édesanyák önismeretfejlesztő játékos mentálhigiénés fejlesztő módszere. Közben ott vagyunk a közvetlen emberi kapcsolatokra és odaadásra épülő hátrányos helyzetű településeken élő nehéz sorsú családok gondozásában, a pandémiák és a háborús menekült helyzet miatti krízishelyzetekben is. Ez a sokszínűség teszi hitelessé és a társadalom által bizalommal elfogadottá hivatásbeli tevékenységeinket a mindennapokban. Szolgálatként látjuk el választott hivatásunkat, elérhető és ingyenes a lakosság számára. A középpontban a család-, az élet- és az egészség védelme áll. Az emberek megküzdőképességének, a minél jobb – egészséget szolgáló – döntéseinek elősegítése friss és rájuk szabott ismeretekkel, emberi és szakmai értékekkel, megvalósíthatóságot eredményező módszerek átadásával.

A védőnő csak részben egészségügyi szakember. Közösségeket fejleszt különböző élethelyzetű, életkorú, érdeklődésű gondozottak számára. Egészségfejlesztő, lelki támaszt nyújtó, digitális kompetenciákkal rendelkező koordinátor, aki **érti a korosztályok szükségleteit, ismeri életvitelüket, kultúrájukat, szokásaikat és ezeket figyelembe véve képes értéket, tudást átadni, irányt mutatni.**

Miközben lépést tartunk a technológiai fejlődéssel, újra és újra visszatérünk egy alapigazsághoz: az emberi jelenlétet, az odafordulást, a figyelmet, az empátiát nem lehet automatizálni, sőt tanítani, népszerűsíteni, új tartalmakkal kell megtölteni. 110 év alatt szolgálatunk minden korszakban megmutatta, hogy miközben bővülnek, fejlődnek a feladatok, mégis egy rendszert alkot. A rendszer pedig más minőségben értelmezhető és fejt ki hatását, mint a széttördelt, egyes rendszerelemek. Ezek egymásra hatásban vannak, egymást erősíthetik. Összekötő elemünk a prevenció, az élet-, az emberi méltóság, a tisztelet és az egészség védelme. Ennek elsődleges terepe, megtartó és tápláló forrása a család. Egyetlen hivatás sincs, mint amit a védőnők kitartó türelemmel, empátiával, nyitottsággal kiérdemeltek. Semmilyen más hivatásnak nincs ilyen összetett rálátása és eszköztára a családok preventív gondozására, ekkora lehetősége az abban való elfogadottságra, segítségnyújtásra. Minden egyes találkozási alkalom során épül, erősödik a bizalom, a biztonság még akkor is, ha nem azonnal jön a válasz. A pozitív életélmények nemcsak a nehéz helyzetekben, a túlélésben tudnak segítséget adni, de ezektől fejlődünk, gazdagodunk lélekben, erősödnek a kompetenciák, az önbizalom, az önértékelés. Ezek által olyan új programokban veszünk részt, amelyek modellértékűek lehetnek egész Európa, de a nagyvilág számára – legyen szó a várandósok gondozásáról, a szülésre, az új élet fogadására való felkészítésről, a korai kötődés és a szoptatás segítéséről, a kora-gyermekkori fejlődés követéséről és az intervenciókról, az iskolások, a kamaszok útkereséséről, a hátrányos helyzetű családok mentorálásáról, vagy akár a határon túli magyar közösségek egészségvédelmi programjairól. Ezért is fontos, hogy 10 évvel ezelőtt a Magyar Országgyűlés megszavazta, hogy a Magyar Védőnői Szolgálat hungarikum legyen. Köszönet ezért a rendkívül fontos döntésért, amelynek alapja és üzenete, hogy a védőnői hivatást nemcsak elfogadott nemzeti értékként, de védendő hivatásként kezeli. Ez a cím nemcsak történeti örökséget jelent, hanem felelősséget is. Azt üzeni: ez a szolgálat a magyar identitás része, olyan érték, amelyet ápolni, fejleszteni, és nem utolsó sorban: megbecsülni kell. A jövőbe tekintve kulcskérdés számunkra, hogy:

└ Megőrizzük-e a hivatásbeli, szakmai önazonosságunkat?

└ Meg tudjuk-e mutatni a fiataloknak, hogy ez a hivatás nemcsak szép, de meghatározó az emberek életében, döntéseik megalapozásában?

└ És elég bátrak vagyunk-e továbbra is vizsgálni, kutatni, újítani – mint ahogyan azt az AranyPajzs tudományos folyóiratunkkal, vagy a felsőoktatással közös programjainkban tesszük?

└ Lesz-e lehetőségünk többet foglalkozni a családokkal, a szülőkkel, a fiatalokkal?

Kedves Ünneplő Közösség!

Mi védőnők hiszünk a prevencióban, abban, hogy a közösség egészsége elsősorban a mindennapi törődésben, a megelőzésben dől el. Ott, ahol egy anya kérdezhet. Egy gyermek biztonságban lehet. Egy fiatal elhiszi, mert érzi, hogy törődnek vele. A 110 éve létrehozott védőnői szolgálat egységes rendszer, szemlélete, gyakorlati módszerei dinamikus, erős kölcsönhatásokra épülnek. A védőnői hivatás így tud hatékonyan hatni a társszakmákra, az egészségügyön kívüli szakmaterületekre, a családokra, az egész társadalomra. **Ezért vagyunk ma itt: nem csak a múltat idézni, hanem a jövőt építeni. Köszönöm a figyelmüket – és köszönöm minden védőnőtársamnak, hogy ebben a 110 éves történetben ma is minden nap új fejezetet írunk és írhatunk. Isten, áldd meg a Védőnőket!**

Generációkon átívelő gondozás

Magyarországon a védőnői ellátás minden várandósnak, újszülöttnak, csecsemőnek, kisgyermeknek, iskolásnak jár. Gyakorlatilag generációkon átívelő gondozási folyamatról beszélhetünk.

Bábiné Szottfried Gabriella

védőnő, elnökhelyettes
(Szoptatást Támogató Nemzeti Bizottság)

A védőnői szolgálat 110 éve működik úgy, hogy az adott időszak kihívásaira, igényeire rugalmasan reagált. Különlegessége nemcsak a hosszú távú működés, hanem annak módja is.

A védőnői ellátás magában foglalja a széles körű szakmai együttműködést, amelynek főbb területei:

- az egészségügyi alap- és szakellátás,
- a szociális ellátás, gyermekvédelem, gyámügy,
- a köznevelés,
- a felsőoktatás,
- az államigazgatás.

Ez a kapcsolati háló biztosítja többek között a védőnők jelzőrendszerben betöltött meghatározó szerepét és azt az általános védőhálót, amely a magyar családok életében egyedülálló.

Ezt a különlegességet ismerte el 2015-ben – a védőnői rendszer fennállásának 100. évfordulóján –, a Hungarikum Bizottság azzal, hogy a Hungarikumok Gyűjteményébe felvette. A Magyar Védőnői Szolgálat ma a közegészségügy alapvető pillére. Sok család első – és olykor egyben utolsó – támasza egészségügyi kérdésekben. Egészségfejlesztés, megelőzés és bizalom: védőnő nemcsak szakember, hanem mentális-szociális támasz is. Magyarországon a védőoltások megszervezésében és a magas átoltottság biztosításában is meghatározó szerepet játszanak.

A Magyar Védőnői Szolgálat egyedülálló prevenciós hálózat, amely a magzati kortól az iskolás kor végéig kíséri a gyerekeket, miközben empátikus támogatást nyújt. A Hungarikum státusz, a diplomás képzés és az állandó innováció révén a szolgálat az egészségügy nyelvén túlmutató társadalmi értékévé vált. A mai védőnői rendszer elődje, az Országos Stefánia Szövetség alakuló ülése 1915. június 13-án volt. Létrejöttében kiemelt szerepe volt többek közt Stefánia belga királyi hercegnőnek, dr. Bárczy Istvánnak, Budapest polgármesterének, dr. Tauffer Vilmos szülészorvosnak (védőnő elnevezés), dr. Bókay János és dr. Heim Pál gyermekgyógyászoknak. Itt kell megemlíteni dr. Johan Bélát, a Zöldkeresztes egészségvédelem létrehozóját is. Nélkülük nem működne a mai modern ellátási forma sem.

Hazánkban közel ötezer védőnő teljesít szolgálatot, a fővárostól kezdve a legtávolabbi aprófalvas országrészekig. A magasan képzett kollégák által biztosított komplex ellátásnak köszönhetően hiteles információkat, személyes gondoskodást kapnak a gondozási területeken élő családok az otthonaikban, az óvodákban, az iskolákban, a kórházakban, a tanácsadóknban, a közösségi tereken.

Cyakorlatilag nincs olyan életszakasz, ahol ne lenne kapcsolódás a védőnőkkel. A lehető leglakosságközelibb ellátást valósítják meg. Van, amikor csak ők jelentik a kapcsolatot.

A mostani évforduló nem csak visszatekintés, hanem a jövőbeni lehetőségek feltárása is. Ez a 110 év már önmagában komoly teljesítmény. Alátámasztja a védőnői rendszer nélkülözhetetlenségét, megerősíti a további fejlődésbe vetett hitet, a stratégiai együttműködések fontosságát. A jövőben új fejlődési iránynak tekinthetjük a digitalizációt, a mentálhigiénés fókuszot és a szakmai megerősítést.

Köszönet minden védőnőnek, aki az elmúlt 110 évben a családok támasza volt, aki nem volt rest új dolgokat tanulni, új technológiákat elsajátítani, szemléletmódot váltani!

Köszönet azért, hogy az előttünk lévő generáció megosztotta tapasztalatait, irányította az utódokat.

Köszönet a rugalmasságért, a teherbírásért, a csendes-kedves jelenlétéért!

A díjak bemutatósa

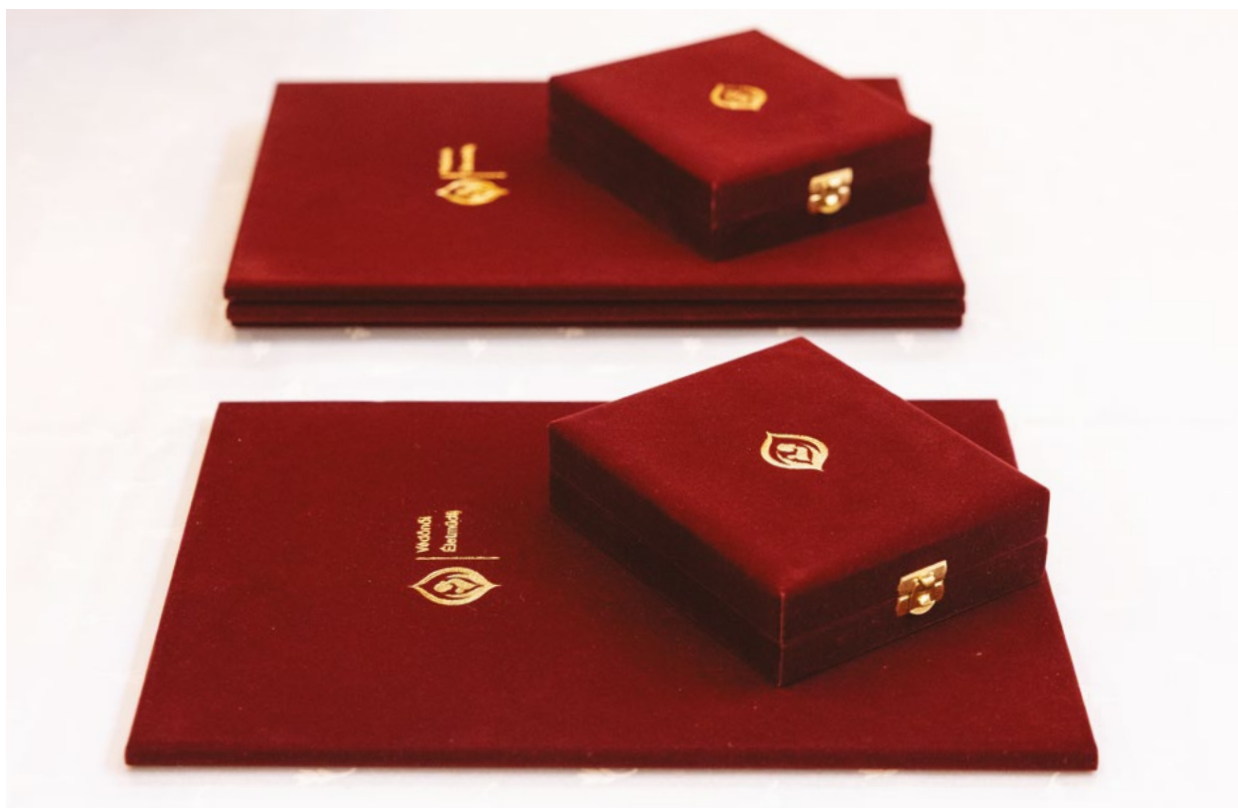
110
éves a
Magyar
Védőnői
Szolgálat

VÉDŐNŐK NAPJA
2025.06.13.

Védőnői életműdíj

A Díjazott olyan magyar állampolgár lehet, aki kimagaslóan eredményes védőnői vagy azzal összefüggően, legalább 30 évet felölelő tevékenységével hozzájárult a védőnői hivatás fejlődéséhez, a lakossági ellátások színvonalának emeléséhez. Szakmai felkészültségével, tudásával, példás emberi, kollegiális magatartásával, közösségi szerepvállalásával maradandót alkotott a lakosság, valamint a védőnői közösség által elismerten. A Díjazottak személyére tett javaslatokat egy felkért bizottság értékeli, és terjeszti a Szövetség Elnökségéhez. Évente 2 személy részesülhet díjban, és közülük posztumusz is odaítélhető az elismerés, amelynek átadása a Védőnők Napja alkalmából megrendezett ünnepségen történik.

A Védőnői életműdíjhoz **Sávolt Karolina** alkotóművész készítette el grafikai alkotását, amelyet erre a célra adományként ajánlott fel. A Díjat **Gelley Kristóf** és **Mátyás Zoltán** ötvös- tárgyalkotó művészek készítették el, amely díszdobozban, asztali dísz tárgy formájában került kivitelezésre. A Díjhoz tartozik díszoklevél, amely díszborítású irattartóban kerül átadásra. A díszoklevelet Németh Kata és Balás Benedek grafikusművészek készítették. A Díjhoz az alapításkor 100.000 forint anyagi elismerés is jár, amelyet a Szövetség éves költségvetéséből biztosít.

Laudáció

Wagner Ilona Anna Viktória

Egy Borsod megyei településen, Parasznyán 1907.07.07-én született, első gyermekként. Az édesapa tragikus, korai halála miatt a 6 gyermekes család szegény sorra jutott. A gyerekek már korán elhatározták, hogy a szegényeket, elesetteket akarják szolgálni. Minden szeretetre éhes ember mellé oda akartak állni, minden olyan ember mellé, akinek hiánya volt. Magántanulóként végezték el az iskolát.

22 évesen, 1929-ben kérte felvételét a Slachta Margit által alapított Szociális Testvérek Társaságába, akik a védőnői hivatás felé irányították. 1930-1933 között végezte el a Zöldkereszt Ápoló és Védőnőképző iskoláját. Első munkahelye Gyöngyösön a Tüdőgondozóban volt, majd 1935-ben Szegvárra került. Szerzetesi fogadalmat 1935-ben Nagyváradon, örökfogadalmat 1945-ben Budapesten tett. A Zöldkeresztes Védőnői Szolgálat keretében, majd az egységesített védőnői szolgálat keretében több településen dolgozott. Szegváron, ahol szülőotthont alapított. Szentesen anyák iskoláját, elsősegély tanfolyamokat, fiatalok számára közösséget szervezett. Mivel ellátta a zsidó iskolákat, is a nyilas rendszer büntetésből visszahelyezte Szegvárra. Kistemplomtanyán (ma: Bordány) 1949-től dolgozott, majd utolsó szolgálati helye 1958. 11.01-től 1967. 02.12-ig, nyugdíjazásáig Kiskundorozsmán teljesítette hivatását. A cigánytelepen élők gondozása is az ő területe volt. Büntetésből kapta erős, nyíltan felvállalt hite miatt, de ő ezt ajándéknak tekintette. Feltétel nélküli szeretettel teljesítette szolgálatát a nyugdíjas éveiben is egészen élete végéig.

Kimagasló szakmaisággal, humánussal, empátiával tudott azokkal is foglalkozni, akikkel senki nem törődött. Észrevette őket, mert minden emberben és élőlényben Jézust kereste és meg is találta.

Megrendíthetetlenül védte az életet, a lelket, a magzati élet kezdetétől, soha nem írt alá abortusz kérelmet. Bizonyítottan 11 gyermek neki köszönheti életét. Olyan különleges képességekkel rendelkezett, amivel éppen azt tudta cselekedni, mondani, amire éppen abban a helyzetben a leginkább szükség volt. Ennek is meg volt a bevált, hitéből táplálkozó módszere, a Szentlélek segítségét kérte, hogy ő tudását, kommunikációs módszereit, tanácsadó szerepét alakítsa úgy, hogy az abban a helyzetben a legjobb legyen. A szegényeknek folyamatosan rengeteg adományt gyűjtött és osztott ki, jellegzetesen szobája ablakán keresztül.

Példás tanító volt, papok, szerzetesek, védőnő növendékek, védőnők, szociális munkások sokasága látogatta és tanulta tőle az emberek szereteten alapuló, példaadóan hatékony szolgálatát. Nem ítélt, és őszintén megmutatta, átlátta a problémákat, és olyan megoldás felé irányította az embereket, amit el is fogadtak. Ezért keresték őt oly sokan, a védőnői hivatását messze meghaladó helyzetekben is.

A sepia-toned portrait of a young woman, Wagner Ilona Anna Viktória, wearing a white nurse's uniform and cap. She has dark hair and is looking directly at the camera with a calm expression. The background is a solid dark color.

*„Nagyobb szeretete
senkinek sincs, mint ha
valaki életét adja
barátaiért.”*

Haláláig, december 6-ig, teljesítette vállalt küldetését: az emberek feltétel nélküli szeretettel való szolgálatát, segítségét és maradt „A VÉDŐNÉNI” - ahogy a szegények és rászorulóknak nevezték: az „ingyen jóbarát”. Lélekben felkészült a vértanúságra: „Az én életem a teljesen kimerített élet lassú vértanúsága kell, hogy legyen”. Aki csak egyszer is találkozott vele, vagy megnézte a vele készült portré filmet „Köszönöm Uram, hogy hívtál!” címmel, megváltozott élete, szemlélete.

Példás Istenhite, emberszeretete, alapos, sokoldalú műveltsége, közösség építő ereje, magas szakmai felkészültsége ma is élő példakép. Az Egészségügyi Minisztériumtól megkapta az Egészségügy kiváló dolgozója kitüntetését, a Nagycsaládosok Országos Egyesületétől az „Élő nemzeti kincs” Díjat, a Magyar Vöröskeresztől több alkalommal elismerő oklevelet. A Magyar Védőnők Egyesülete Emlékszobát rendezett be Parasznán. Halálának 30. évfordulóján a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége több szervezettel 2024-ben megalapította a Wagner Viktória Emlékbizottságot, életpéldájának terjesztésére, és e jeles alkalommal megkapja a Védőnői életműdíjat.

Wagner Viktória, „az irgalmasság észjárása szerint” gondolkodó védőnő

1965-ben egy nagy nemzetközi roma zarándoklatot szerveztek – a történelemben először – Rómába. VI. Pál pápa kijött a zarándokokhoz Pomezia-ba, a Róma szélénél, a periférián létesített ideiglenes sáttáborba. Esett az eső, nagy sár volt mindenütt. A pápa akkor többek között ezt mondta az ott táborozó sokezer cigány zarándoknak:

*„Ti nem valahol
a periférián vagytok...
ti az egyház szívében vagytok!”*

Wagner Viktória szociális testvér és védőnő életében sokszorosan valósággá vált ez a gyönyörű mondat. A cigányok, és minden más rászoruló és szegény a szívében volt.

Wagner Viktória annak a bibliai irgalmas samaritánusnak a lelkületét élte (*Lukács evangéliuma 10,30-37*), aki meglátta a véresre vert, az útszélien otthagyt embert, megesett rajta a szíve, és ezért segített. Simone Weil filozófusnő mondta azt, hogy a világirodalomban talán ez a szeretet legszebb rövid leírása: **„meglátta, és megesett rajta a szíve.”** Szeretni ugyanis annyit jelent – mondja Simone Weil – mint meglátni. Engedni, hogy a szemünk ablakain át belénk hatoljon a másik fájdalma, szenvedése, hogy nekünk is fájjon. Ezután pedig már természetes lesz, hogy ezen a közös fájdalomon segítsünk. Wagner Viktória 1958-tól a nyugdíjazásáig Kis-kundorozsmán volt a „cigányok védőnője”.

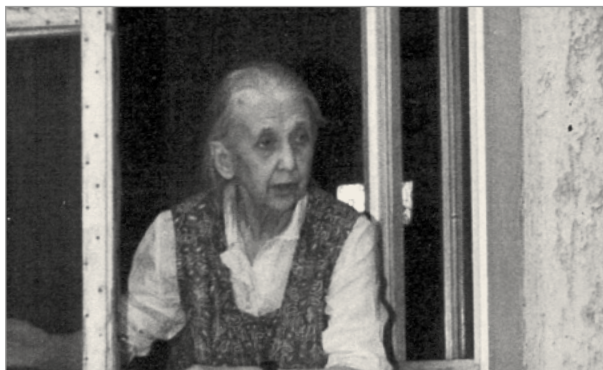
Székely János

teológus, katolikus püspök,
Szombathelyi egyházmegye,
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

Nyugdíjazása után is itt élt, segítette a legszegényebbeket egészen 1994-ben bekövetkezett haláláig. Egyszerű, kis lakásának volt egy különleges ablaka. Itt adott ki nap mint nap ruhát, ételmezt, orvosságot, édességet a rászorulóknak. Úgy is hívta ezeket a kis adományokat, hogy *„ablaki ruhák”, „ablaki édesség”*. Beengedte a szívének ablakán át mások nehézségeit, mások szükségét, megnyitotta a szíve, az élete ablakát feléjük. Ettől az ablaktól mindig ragyogó arccal jöttek el az emberek, még akkor is, ha Viktória testvérnek éppen nem volt mit adnia az ő *„fekete angyalainak”* (ahogy a kiskundorozsmai cigány telep lakóit Török Pál gyógyszerész nevezte), „csak” a szeretetét, derűjét, együttérzését, jóságát sugározta.

Ha valaki értetlenkedett, hogy Viktória testvér miért segíti ennyire a cigány családokat, édesanyákat, akkor ő sokszor ezt válaszolta:

„Tettél-e te valamit, hogy te ne cigány putriba szülessél?”

Az oltások beadásához néha kellett humor és határozottság is. A romák – félve az oltástól – sokszor oltás nélkül is a vállukhoz szorították a jódos vattát, mintha már megkapták volna az oltást. Viktória testvér ilyenkor azt mondta nekik: *„Nekem ne hazudjatok! Meg akarsz halni? Azért kell beadnom az oltást, hogy meg ne haljatok, ha jön a betegség.”* Ilyenkor a cselező cigány páciensek meghunyászkodva így feleltek: *„Védé néni, akkor ótson be!”*

Wagner Viktória sokszor küzdött is a legszegényebbek jogaiért. Egy alkalommal például négy levelet is írt a Gazdasági Minisztériumnak egy törvénytelenül levont gondozási díj ügyében. Ilyenkor azt mondogatta: *„Ha senkijük sincs, aki utánajárjon...”*

Amikor megkérdezték tőle, hogy nehéz dolog-e Kiskundorozsmán védőnőnek lenni, ezt felelte. *„Könnyű is, meg nehéz is. Könnyű, mert én az emberekben tényleg Jézust látom. Nehéz, mert nem mindenki gondolkodik az irgalmasság észjárása szerint.”*

Mindig törekedett arra, hogy meglássa a hozzá fordulóban a „cigány Krisztust”. Gyakran mondta:

***„Nekünk egyet szabad:
nem ítélkezni, hanem megbocsátani”.***

Mennyi ilyen kinyújtott kézre, jó szívre lenne ma is szükség a magyar társadalomban! 1989 előtt a munkaképes romák kb. 87%-a dolgozott. 1989 és 93 között kb. 2/3-uk elveszítette a munkahelyét. Az egy főre jutó átlagjövedelem egy roma családban kb. harmada az országos átlagnak. A felnőtt romák kb. 66%-a szenved valamilyen krónikus betegségben (magas vérnyomás, cukor stb.). Milyen nagy szükség volna olyan óvónőkre, védőnőkre, orvosokra, tanárookra, polgármesterekre, hivatalnokokra stb., akik tudnak együtt érezni, képesek megérteni, akarnak segítő kezet nyújtani! Olyanokra, akik az irgalmasság észjárása szerint gondolkodnak és élnek, mint Wagner Viktória.

Szociális testvérek a gyermek-, nő- és családvédelemben

Wagner Viktória szociális testvér

A védőnői szolgálat megalapításának 110. évfordulóján, az Országház felsőházi termében ünnepi konferencia keretében elsőként Wagner Viktória védőnő, szociális testvér kapta meg – posztumusz – a Védőnői életműdíjat. Élete és szakmai öröksége ma is példa a védőnők számára.

Viktória testvér az elsők között, 1931-ben kérte felvételét a zöldkeresztes védőnői képzésre, 1933-tól pedig már zöldkeresztes védőnőként dolgozott. Szülőotthont és egészségházat alapított, szülők iskoláját szervezett, védte a megfogant magzatok életét, látogatta a családokat, és minden lehetséges módon szolgálta a gyermekek és családok életét. Nemcsak a bajok orvoslására törekedett, kutatta a bajok okait, és kereste a megelőzés lehetőségeit is.

Kiváló védőnő és szociális munkás volt, akinek életén, szavain és tettein keresztül a Vele kapcsolatba kerülő emberek a konkrét szakmai-, anyagi- vagy életvezetési segítség, egészségügyi-, gyermeknevelési tanács mellé lelki útmutatást is kaptak, és megsejthettek valamit Isten irgalmából, ingyenes szeretetéből is.

Viktória testvér ugyanis szerzetes volt, aki egész életét Isten- és az emberek szolgálatának szentelte, mégpedig a *Slachta Margit* által alapított *Szociális Testvérek Társaságán* keresztül, ahova, 22 évesen, 1929-ben lépett be.

A Szociális Testvérek Társasága alapításától fogva fő feladatának tekintette, hogy hivatásos és képzett munkaerőket állítson be a modern élet által teremtett minden területre, elsősorban a gyermek-, nő- és családvédelemben. Ez a munka

Németh Emma

szociális testvér, elnök
Magyarországi Rendfőnöknők Konferenciája (MRK)

magában foglalta a karitatív, szociális, vallás-erkölcsi, gazdasági, népegészségügyi, kulturális és állampolgári területeket egyaránt.

Közeletti, politikai munka a gyermek-, nő- és családvédelem szolgálatában

*Az alapító, Slachta Margit már nagyon fiatalon foglalkozni kezdett kora társadalmi és szociális problémáival, a szociális bajok okai-
val és megoldási lehetőségeikkel,
majd pedig 1920-tól a magyar parlament első nőképviselejeként a politikai élet és a törvényhozás eszközeivel szolgálta a gyermekek-, nők- és a családok jólétét.*

Programpontjai magában foglalták mindazokat a célkitűzéseket, amelyeket a védőnői hálózatot megalakító Országos Stefánia Szövetség is kitűzött. Fontos volt számára mind a csecsemőhalandóság csökkentése, mind pedig a nemzet számbeli megerősítése, ami azonban véleménye szerint nem választható el az erkölcsi megerősítéstől.

Kortes beszédének **három fő témája volt: beszélt a családok boldogulásának feltételeiről, a nevelés, oktatás és közerkölcs kérdéseiről és a nővédelemről.** A beszédekben fontos elem volt a megélhetés kérdése, ennek kapcsán a világra hozott gyermekek megfelelő ápolása, táplálása, nevelése, a nemzet életerejének növelése, a lakáskérdés, a csecsemőhalandóság, a családi életre való nevelés, szünidei gyermeknyaraltatás, stb. Beszédében vállalta – és főként külföldi adományok gyűjtése révén be is tartotta –, hogy választókerülete minden olyan gyermekének anyja lesz, akiről szülei önállóan gondoskodni nem tudnak. *(Mona, I.)*

1920-as első parlamenti beszédében az államháztartás kérdéséhez szólt hozzá, kifejtve, hogy a gazdasági problémák pusztán adóreformokkal nem oldhatók meg, ahhoz szükséges a nemzet életerejének a növelése. Ennek forrása lehet a nő életerejének növelése, a nagy gazdasági veszteséget is jelentő csecsemőhalandóság okainak (pl. szegénység, járványok, munkásnők túlhajszoltsága, állami gyermekotthonok túlszűfolttsága, stb.) megszüntetése, ill. csökkentése, az iskolareform, közerkölcs javítása. Ez utóbbi révén csökkenteni kívánta a drasztikusan növekvő nemi betegek számát is. A képviselőnő külön fejezetet szentelt a dajkaság intézményének. A középosztály asszonyai ugyanis kevéssé tudtak megfelelni anyai kötelezettségeiknek, ezért dajkát fogadtak, a dajkák édes gyerekei viszont így gyakran menhelyre vagy – ahogy a képviselőnő fogalmaz – angyalcsinálókhoz kerültek. Ezért szorgalmazta a középosztály számára az egészségesebb életmódot, testedzést, a dajkák gyermekei számára pedig a tejtestvérség törvénybe iktatását. A beszéd végén a család jelen érdeke és jövő generáció szempontjait figyelembe véve határozati javaslatot is előterjesztett. Ebben szerepelt az ártalmas üzemek-

ben dolgozó ipari munkásnők számára a félnapos váltórendszer bevezetése, minden ipari munkás számára kétheti fizetés nélküli szabadság biztosítása, a dajkaság eltörlése, addig is a tejtestvérség bevezetése, olyan iskolareform, amelynek egyik fő szempontja a gyermekek egészségének megvédése. Kérte még, hogy a Nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, hogy az anyaság védelmét a betegsegélyezés keretében a korábbinál jobban biztosítsák addig is, amíg a családbiztosítás rendszere bevezetésre kerülhet.

A családok jólétét szolgálta az a javaslat is, hogy a földosztásnál ne csak a hadiárványokra és özvegyekre terjedjen ki a férfiakkal azonos jogegyenlőség, hanem valamennyi nőre. Ugyancsak Slachta Margit felvetése volt az, hogy a bukméker adó felét Budapest szegényeire, szociális, karitatív célokra fordítsák. *(Petrás, É. és Schlachta, B. és Szabó, R.)*

Az indítványok jelentős része a parlamentben még 1920. április 26-án elfogadásra is került. Az ő kérésére nyitották meg az iskolaszéki tagságot a nők számára, vezették be kísérletileg az iskolagondozó – iskolatestvér intézményt is. A nemzet számbeli erősítését szolgálta volna az a javaslata is, amelyben egy általános közjótékonyági adó kivetését kérte, emellett pedig a kimondottan jólétben élő, 32 éven aluli nőtlenek, gyermektelen, egygyermekes és kétgyermekes családok megadóztatását célozta a sokgyermekes, nehéz helyzetű családok javára. *(Petrás, É. és Schlachta, B.)*

Jóllehet ezek az indítványok nem kerültek elfogadásra, céljuk egyértelműen a család-, az anya- és gyermekvédelem volt. Slachta Margit tudta, hogy a törvényhozási és közéleti munka olyan struktúrákat képes létrehozni, ami a szociális bajokat sokkal hatékonyabban tudja orvosolni, mint a karitás vagy a segítő jótékonyág.

Éppen ezért a szerzetesrendek 1950-es feloszlatásáig ő maga is több ciklusban volt képviselő, de mellette több más testvér is dolgozott parlamenti képviselőként, ill. városanyaként.

Képzés

A bajok okainak helyes úton kereséséhez és azok orvoslásához a szerzetesi hivatás vagy a tudatos kereszténység mellett a képzettség is elengedhetetlen.

Ezért Slachta Margit már 1918-ban Szociális útmutatót szerkesztett, 1937-ben pedig a Társaság megnyitotta Magyarország első korszerű katolikus szociális képzőjét, a Katolikus Női Szociális Képzőt, amelynek működését a Parlament által 1940-ben létrehozott Országos Nép- és Családvédelmi alap (ONCSA) ösztöndíjakkal támogatta, biztosítva egyúttal azt a célt, hogy szakszerű járási és városi szociális gondozók legyenek. Nemcsak a Képző felállítása volt újdonság, hanem az a fajta szociális munka is, amit ott tanítottak. A képzés kiterjedt a szociális munkátér legkülönbözőbb területeire, beleértve a lelki- és

pszichés okból szenvedőket is, az egyéni- és osztályszenvédeket, a nemzetközi munka- és árupiac egész földgömböt átfogó versenyhálózatát, a közéletet, közszellemformálást, illetőleg a spiritualitást is. Tanítottak szociológiát, jogot, gazdaságtant, történelmet, nyelveket, retorikát, politikai etikát és lélektant, pszichopatológiát és kriminológiát, és még sorolhatnám.

A testvérek képzésének is része volt a szociális képző elvégzése, amit aztán sokféle terepmunkájukban hasznosítottak egészen még a szerzetesrendek feloszlását követően is.

Jelen lenni mások életében – Testvérek napjaink terepmunkáiban

A szociális testvérek célja ma is ugyanaz. Kültagjainkkal együtt hivatásos és képzett munkásai szeretnénk lenni az egyháznak és a társadalomnak, a legkülönbözőbb területeken szerzett szakmai tudásunkkal szolgálva a legveszélyeztetettebbeket, előmozdítva a gyermekek, nők és családok földi és örök boldogságát. Csak kiemelek néhányat a testvérek szolgálatainak közül:

Ma is van köztünk szülésznő, akinek gondja nemcsak a szülés levezetésére terjed ki, hanem a prenatális időszak kérdéseiben is mellette kíván állni a gyermeket váróknak. **Vannak védőnőink,** akik a gyermekek és családok gondozása, egészségügyi ellátása mellett ciklus show programokat tartanak vagy nyugdíjasként segítik az anyatejgyűjtő állomás munkáját.

Számos testvérünk pedagógusként foglalkozik a gyermekekkel és családjaikkal, de dolgoznak testvéreink kifejezetten a gyermekvédelemben is, segítve a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és az egyházmegyék,

a szerzetesrendek, az egyházi iskolák munkáját. Országsszerte, sőt határon túl is előadásokat tartanak, problémás eseteket kezelnek, emellett ebben a nagyon fontos témában képzéseket is szerveznek. Közreműködtünk abban, hogy a Pápai Gergely Egyetem Antropológiai Intézetének gyermekvédelmi képzése elindulhasson a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. A képzés célja: Az emberi méltóságot tiszteletben tartó vagy azt megsértő, (elsősorban) gyermekekkel szembeni bántalmazó, illetve őket védelmező viselkedésmódok és rendszerek széles látókörű bemutatása. A bántalmazás témakörének reflektív, személyesen feldolgozott megismerése. A preventív szemlélet előmozdítása. Sokféle módon vagyunk kapcsolatban családokkal. Az anyagi- mellett lelki segítségnyújtással is jelen vagyunk az életükben, imáinkban is hordozva őket, emellett azonban szervezünk kismama lelkinapokat, anyapihentető alkalmakat és megfelelő szakmai képzettséggel családterápiát is kínálunk számunkra, egyik testvérünk pedig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Családbizottságának munkáját segíti. **Szociális munkás testvéreink dolgoznak a karitásban és a felzárkózó települések szakmai vezetésében.**

Fontos számunkra a közszellemformálás. Már 1988-ban aláírást gyűjtöttünk a védőnők lelkiismereti szabadságáért. Van olyan testvérünk, aki évtizedekig a jogszabály véleményezésben, szabályozásban dolgozott. Testvéreink előadásokat tartanak, cikkeket írnak, interjúkat adnak a legkülönbözőbb témákban, de szerkesztő riporterként is dolgozott testvér a Kossuth Rádió *Vendég a háznál gyerekekről felnőtteknek* c. műsorában. Társaságunk indította el **A Lélek szava című podcast sorozatot**, amelynek ugyancsak vannak ilyen jellegű témái.

Sokféle szolgálatunkban ma is iránymutató számunkra Wagner Viktória testvér 1938-as naplóbejegyzése:

*„Első és legnagyobb hivatásunk
a monstrancia szerepe:
Krisztus-mutatónak lenni.*

Ne azt érezzék az emberek, ha egy testvért beosztanak valahová programunknak megfelelő munkára, hogy milyen elsőrendű munkaerőt kaptak, hanem azt, hogy a szeretet, a béke Istenek beköltözött szíveikbe, és az a kör, ahol a testvér dolgozik, szellemet áraszt, ott van légkör, ott lehet erőt meríteni az élet küzdelmeihez, mert az az egy, aki közöttük van, nem magát vitte bele a környezetébe, hanem azt, Akiért meghalt a világnak, Akiért él, és Akiért lelke-teste munkaerőjét odaajánlotta egy pünkösdi szentáldozáskor.

*Istenem, (...) ne engedd, hogy ezt
az igazi, egyetlen célt, hogy nekem
Krisztus-hordozónak, Krisztus-
mutatónak kellennem, egyszer
elfelejtsem, és a hivatásomból
munkát csináljak – a Te
szomorúságodra.” (Wagner V)*

Felhasznált irodalom:

Mona, I. (1997) **Slachta Margit**. Corvinus Kiadó

Petrás, É., *Schlachta, B., (szerk)* (2022)

Slachta Margit a sajtó nyilvánosságában.

Budapest, Barankovics István Alapítvány, Gondolat Kiadó

Petrás, É., *Schlachta, B., Szabó, R. (szerk)* (2021)

Slachta Margit beszédei a magyar parlamentben.

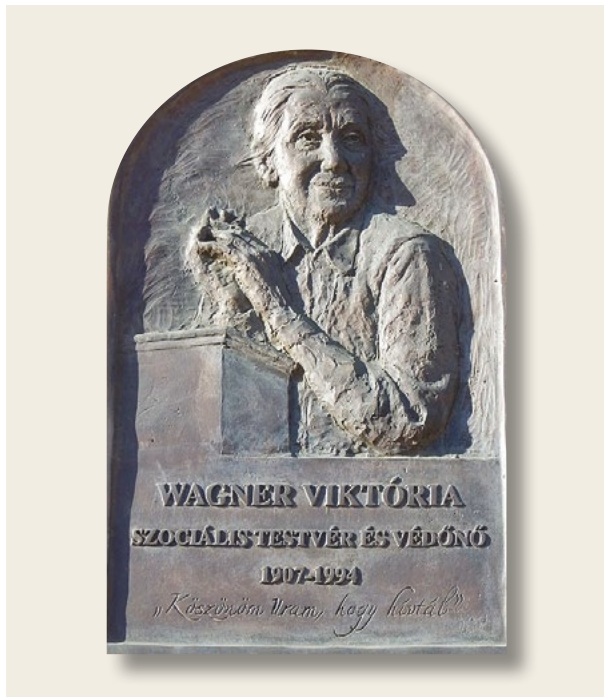
Budapest, Barankovics István Alapítvány, Gondolat Kiadó

Wagner, V. **Napló**. Szociális Testvérek Társasága Irattára

A Wagner Viktória hagyaték paraszniai őrzője

A védőnői szolgálat 110 éves jubileuma nem csak évforduló, hanem tanúsága annak, hogy ez a rendszer egy erős, rugalmas és megbecsült intézmény szakmailag és emberileg is generációkon átívelő bizalmat teremt, miközben halad a jövő kihívásai felé. Szinte az élet első perceitől a családok szolgálatában állva kíséri, támogatja a gyermek fejlődését, segítve az egészségkultúra és egészségmagatartás kialakulását, megőrzését. A védőnők nélkülözhetetlen alapkövei az egészségügy rendszerének, és szövetségesei a családoknak az egészség és megelőzés kapcsán.

Wagner Viktória a védőnői hivatás egyik nagyjelentőségű egyénisége. Az emlékével való kapcsolatom különleges, hiszen olyan kivételes helyzetben vagyok, hogy több, mint két évtizede őrizhetem szülőfalujában a tárgyi emlékeit.

Király Lilla

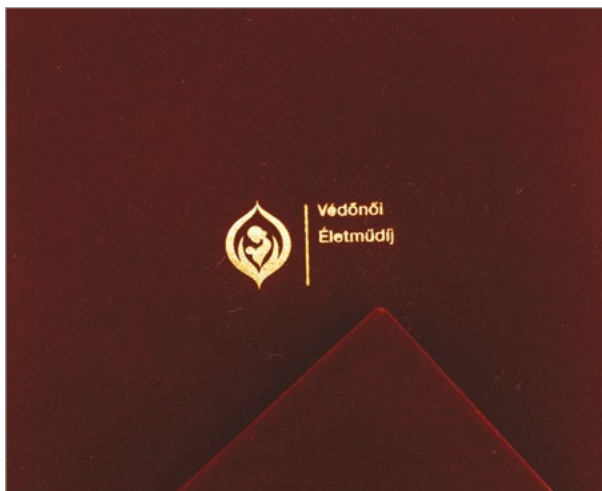
területi szakvédőnő,
Parasznya

Az emléktábla 1998 óta áll az egykori szülőház falán. Jelenleg ez a ház használaton kívüli, önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan. Itt kaptak helyet Wagner Viktória kiskundorozsmái otthonának berendezési tárgyai, személyes dolgai. A paraszniai emlékszoba egy korlenyomat a maga egyszerűségével és szerénységével. A berendezési tárgyak tükrözik Viktória személyiségét és mély Isten hitét.

2001 óta látom el Parasznya települést védőnőként. Az azt megelőző évben (2000) került Wagner Viktória hagyatéka az egykori szülői házba. Így számomra a Wagner hagyaték ápolása és gondozása egyidős a védőnőséggemmel, ahogy annak idején átvettem a körzetem vele együtt kaptam Wagner Viktória emlékének őrzését is. Azóta ápolom és vigyázom a rám bízott hagyatékot.

Az emlékszoba falán áll az őáltala megfogalmazott mondás miszerint:

„a védőnő az ingyen jó barát”.

Ez a 110 éves védőnői hivatásra ma is igaz. A segítő szakmák közül az egyetlen olyan hivatás, melyre igazán találó ez a megfogalmazás. Hiszen a védőnő a családok otthonában is jelen van akár egy jó barát, és mindig segít, ellenszolgáltatást nem várva, akár egy jó barát. Karizmatikus személyisége nagyfokú empátiával védelmezte az elesetteket, szegényeket és a hátrányos helyzetben élőket. A róla szóló történetek által olyan személyiségről kapunk képet, aki hitével, emberszeretetével, magas szintű szakmai tudásával nem csak a védőnők számára lehet példaértékű, hanem bárki számára is.

Évről évre fogadom a látogatókat, akik szép számmal voltak az évek alatt. Leginkább védőnők érdeklődnek az emlékszoba iránt, de többen voltak olyanok is, akik személyesen ismerhették Wagner Viktóriát. A vendégkönyv tanúskodik

arról, hogy kiben milyen nyomot hagyott az emlékszoba megtekintése, illetve több bejegyzés is megemlékezik arról, hogy milyen mély hatást tett Viktória személye azokra, akik személyesen találkozhattak vele. A vendégkönyvben 80 bejegyzés és több mint 500 aláírás szerepel. Az emlékszoba tárlata már bővült különböző védőnői és egészségügyi eszközökkel, nyomtatványokkal, szóróanyagokkal és szakirodal-makkal, melyeket védőnők, orvosok ajánlottak fel.

Az emlékszoba épülete külsőleg sajnos erősen felújításra szorul, de néhány hete sikerült a szobát belsőleg felújítani. **2025. július 1-jén ünnepélyes keretek között a megújult szoba átadásra és felszentelésre került.** Maga a dátum is több szempontból nagy jelentőséggel bír. Egyrészt a védőnői hivatás 110. évfordulója a hungarikummá nyilvánításának 10. évfordulója, valamint Semmelweis Ignác születésnapja, ami évek óta az egészségügyi dolgozók ünnepnapja. Nem utolsósorban Wagner Viktória születési évfordulójához közel volt ez a nap (július 7.) Érdekes egybeesés az is, hogy Semmelweist, mint orvost és Wagner Viktóriát, mint védőnőt az anyákért, a magzatokért, a gyermekekért, és

a családokért végzett tevékenység és áldozatos munka emelte a legnagyobbak közé. Vagyis mindketten a nemzet számbeli gyarapodásán fáradoztak, az anyai, magzati és csecsemőhalálozás nagy kihívása szólította őket a hivatás vállalására.

Parasznya település számára Wagner Viktória emlékének őrzése kiemelt fontosságú, hiszen nemcsak emlékszoba, és emléktábla őrzi a nevét, hanem a 2021-ben épített új egészségház névadója is Viktória lett. A települési értéktár részese a Wagner hagyaték. A római katolikus kiskápolna jelenlegi épülete is a Wagner testvéreknek köszönhető, hiszen ők vásárolták és adományozták az egyháznak az ingatlant 1985-ben.

Az évek alatt több jelentős esemény is került megrendezésre Parasznyán:

- | Minden évben sor kerül az emléktábla koszorúzására, így tisztelegve az emléke előtt, ahol a közeli védőnőképző intézmény képviselői is gyakran tiszteletüket teszik
- | 2007-ben Wagner Viktória születésének 100. évfordulóján nagyszabású rendezvénnyel ünnepelhettük meg a jeles dátumot
- | 2012-ben Bordány település vezetői is eljuttatták a posztumusz bordányi díszpolgári címet. A paraszniai emlékszobát tartották alkalmasnak arra, hogy ez a kitüntetés méltó helyre kerüljön. Emlékirataiból kiderül, hogy Kistemplomtanyán (mai Bordány) töltötte élete legszebb 10 évét.
- | 2024-ben indult útjára a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei védőnői mentorok kezdeményezése a Védőnők napja alkalmából hagyományteremtő jelleggel a Wágner Viktória nyomában című rendezvénysorozat, melynek első állomása Parasznya volt.

*Wagner Viktória életét a feltétel nélküli szeretet,
magasztos hit és áldozatos szolgálat jellemezte.
Legyen példánk: nemcsak szakmailag kiváló, de emberileg is példaadó.
Ő a hivatásunk egyik olyan alakja, aki életén túl szellemi örökséget is
hagyott maga után – és ez ma is él, tanít és inspirál minket.*

Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy 2025. június 13-án a Védőnők napján átvehettem Wagner Viktóriának járó Posztumusz Védőnői életműdíjat, melyet a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége alapított a védőnői hivatás példaértékű munkát végző védőnői számára. Az emléklap és a díj az emlékszobában került kiállításra. Büszkeséggel tölt el, hogy ha védőnőként bárhol bemutatkozom, többen be tudják azonosítani, hogy Parasznya egyenlő a Wagner emlékszobával. Így ez a borsodi kistelepülés a védőnők számára egy zárandokhellyé válhatott, ahol hivatásunk múltjának egy része és példaképünk hagyatéka található.

Laudáció

Kahlichné dr. Simon Márta prof. emerita

1960-ban kapta meg Állami Védőnői Oklevelét, ezt követően 1978-ban az Orvos Továbbképző Intézet Szakoktatóképző Szakán főiskolai szakoktatói oklevelet szerzett. 1982-ben a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán elvégezte a pedagógia szakot, ami újabb mérföldkövet jelentett főiskolai oktatói pályafutásában. Ezt követően 1986-ban egyetemi doktori fokozatot szerzett. Sikeres pályázataival docensi kinevezést kapott. Tudományos kutató munkájának eredménye a neveléstudomány kandidátusi fokozat elnyerése lett 1994-ben. Tudományos kutatómunkát, orvostörténeti, egészségügyi szakmatörténeti, neveléstudományi, pedagógiai témákban több évtizede és jelenleg is végez. Több évtizede kutatja, oktatja és publikálja a védőnői hivatás kialakulásának és képzésének történetét. **A 2015-ben megjelent „A védőnői hivatás története” című könyve hiánypótló mű volt,** mert hazánkban addig korábban nem jelent meg olyan alkotás, amely a védőnői hivatás fejlődését, változását ilyen részletesen összefoglalná. A főiskolai tanári és a Családgondozási és Módszertani Tanszék vezetői kinevezése újabb kihívásokat jelentett szakmai, oktatói, vezetői feladataiban. Kahlichné prof. dr. Simon Márta ebbéli tisztségeiben mindent megtett azért, hogy a felsőfokú védőnő képzés színvonalát emelje. **2004-ben nevezték ki a Védőnői Szakmai Kollégium elnökévé.** 2004. július 1-jétől 2008. februárig – nyugdíjazásáig – a Tanszéken dolgozott, mint főiskolai tanár, ahol azóta is folyamatosan és jelenleg is óraadó tanárként végzi oktatói tevékenységét.

Pályája során 57 év óta töretlen, több ezer védőnő hallgatót oktatott és igyekezett felkészíteni a szakma szépségeire, nehézségeire hivatástudatuk elmélyítésére. Kahlichné Prof. dr. Simon Márta területi védőnőként szerzett szakmai tapasztalatait is felhasználva évtizedeken át adta át tudását, szakmaszeretetét a leendő védőnőknek.

Számos állami elismerésben részesült, 1985-ben *Egészségügyi Miniszeri Dicséretben* 2000-ben **Pro Sanitate díjat** kapott. **2008-ban munkája elismeréseként megkapta a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt kitüntetését.** További elismerések bírtokosa, 1995-ben Egészségügyi Főiskolai Kar igazgatói dicséretben részesült és 2004-ben megkapta a *Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság „Egészséges Ifjúságért Emlékérem”* díjat. 2008-ban **MAVE-díjat** kapott a Magyar Védőnők Egyesületétől és a következő évben 2009-ben a Vöröskeresztes munkáért kitüntetés **„Arany fokozat”** elismerésben részesült és 2017-ben az Önkormányzatok Szövetsége által a 90 éves a Zöldkeresztes Szolgálat **„Aranygyűrű”** bírtokosa. 2018-ban Semmelweis Egyetem **„Pro Universitate”** díj ezüst fokozatot kapott.

*A Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége kimagasló,
több évtizeden át tartó felsőoktatási és tudományos tevékenységéért,
a védőnői hivatás történeti értékeinek feldolgozásáért,
a védőnői hivatás fejlődése, elismertsége érdekében folytatott
példaértékű munkáját megköszönve
Védőnői életműdíjat adományoz
Kahlicsné prof. dr. Simon Márta főiskolai tanárnak.
Szívből gratulálunk, és még sok-sok év
aktív jelenlétet kívánunk a védőnői közéletben!*

A díjak bemutatósa

110
éves a
Magyar
Védőnői
Szolgálat

VÉDŐNŐK NAPJA
2025.06.13.

Aranypajzs a Védőnőkért Díj

A Díjazott olyan személy lehet, aki akár közéleti, akár magánemberi tevékenysége során kiemelkedően sokat tett a védőnői hivatás fejlődése, elismertsége érdekében. A Díjazottak személyére tett javaslatokat egy felkért bizottság értékeli, és terjeszti a Szövetség Elnökségéhez. Évente 2 személy részesülhet a Díjban, amellyel anyagi elismerés nem jár. A Díj átadása a Védőnők Napja alkalmából megrendezett ünnepségen történik. A Díj egy Aranypajzsot szimbolizáló dísztárgy, díszdobozban elhelyezve, a dísztárgyon szereplő motívummal. A Díjhoz tartozik a díszoklevél, amely díszborítású irattartóban kerül átadásra. A Díjat **Gelley Kristóf** és **Mátyás Zoltán** ötvös- tárgyalkotó művészek tervezték meg és készítették el, a Díjhoz tartozó díszoklevél Németh Kata és Balás Benedek grafikusművészek munkája.

Laudáció

Dr. Kiss-Tóth Emőke PhD

Dr. Kiss-Tóth Emőke a Miskolci Egyetem Egészségtudományi Karának dékánja, a miskolci székhelyű egészség tudományi felsőoktatás alapítója, aki 1987-től a képzések – köztük a védőnőképzés – szervezésének, kiépítésének és fejlesztésének szentelte életét.

Dr. Kiss-Tóth Emőke szakmai pályafutása a szegedi egyetemen az egészség tudományok területén szerzett védőnő diplomával kezdődött, amelyet követően 1992-ben elvégezte a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Szociológia-szociálpolitika egyetemi szakát, majd 2004-ben PhD tudományos doktori fokozatot szerzett „Summa cum laude” minősítéssel. Tevékenységét és pályafutását kezdettől fogva mintegy „életfeladatként” a miskolci székhelyű egészség tudományi képzés szolgálata és fejlesztése határozta meg. Nevéhez fűződik a 2017-ben Sátoraljaújhelyre kihelyezett egészség tudományi egyetemi oktatás működtetése védőnő és ápoló szakon. Komoly szerepet játszott a Szakvédőnő mesterképzés létesítésének és indításának sikeres akkreditáltatásában, amely az országban egyedülálló módon mind a négy szakiránnyal (kórházi-, területi-, ifjúsági-, család- és nővédelmi szakvédőnő) indult 2023-ban. Dr. Kiss-Tóth Emőke – az egészség tudományi felsőoktatás, ezen belül a védőnőképzés helybeni megteremtéséért és fejlesztéséért végzett – elhivatott tevékenységének köszönhetően mára a Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kara a régió egészség tudományi tudásközpontjaként meghatározó szerepet játszik a hazai felsőoktatás térképén.

Dr. Kiss-Tóth Emőke több évtizedes megfeszített munkájának elismeréseként rangos kitüntetések tulajdonosa, elsőként kapta meg az országban a *Béres Egészség Hungaricum Díjat* 2008-ban, mint a „Borsod megyei védőnőképzés megteremtésének élharcosa, aki tevékenységével sokat tesz az emberek egészségéért”. Tudományos tevékenységéért 2004-ben megkapta a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottságának Tudományos Díját, pedagógusként a hallgatóktól *Kiváló Oktatói Diplomát* (2005), az egyetem szenátusától a *Miskolci Egyetem Érdemes Oktatója* (2008), továbbá *Signum Aureum Universitatis kitüntetést* (2020), egészségvédelmi tevékenységéért a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzatától *Szent Erzsébet Díját* (2018) kapott. Pályafutása során elért szakmai eredményeit országosan elismerésekben is részesült, 2015-ben *Batthyány-Strattmann László életműdíjat* kapott, 2020-ban megkapta a *Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét*. Miskolc városa 2024-ben *Az Egyetemért – A Városért díjat* adományozta számára.

Dr. Kiss-Tóth Emőke elhivatottságának okán a védőnői hivatás történeti szimbólumai a Miskolci Egyetem Egészségtudományi Karán erőteljesen megjelennek. Mivel az egyetemen elsőként a védőnő szak indult el, ezért a selmeci diákhagyományok formai elemei a védőnői szakma történetiségéhez kapcsolódnak, így lett a selmeci egyenruha elnevezése *Stefánia ornátus*, az épület neve *Stefánia épület* és a legrangosabb hallgatói kari kitüntetés a *Stefánia Díj*, amit évente csak egy hallgató kaphat meg, aki a legkiemelkedőbb tanulmányi, közösségi és tudományos eredményekkel rendelkezik.

*Az MVSZSZ megalapításában,
a védőnői hivatás fejlesztésében,
és a felsőoktatásban folytatott
tudatos hivatás hagyományápoló –
fejlesztő tevékenységéért
elsőként nyerte el az MVSZSZ
Aranypajzs a Védőnőkért Díjat.*

Védőnőkért a Miskolci Egyetemen

A védőnőképzés és Miskolc város neve a '80-as évek közepén fonódott össze, a sors pedig úgy rendelte, hogy személyemet használja föl összekötő kapocsként. A Jóisten talán éppen azért tette a batyumba ezt a feladatot, mert a lelkemben már akkor létezett a miskolci egészségügyi képzés vágya, mikor Miskolcon még csak műszaki képzések működtek. A lassan négy évtizeddel ezelőtti „elhívásom” a mai napig meghatározza pályafutásomat, így a miskolci egészségügyi felsőoktatás alapjainak lerakása, építése, fejlesztése életfeladatommá, mondhatni életprojektemmé vált.

Az elvetett mag az 1984-ben szerzett alapidiplomám volt, mely bevezetett a védőnőség rejtelmeibe, példátlan szépségébe, egyben rávilágított jelentőségére, a szakma vitathatatlan fontosságára. A tanulmányok ideje alatt ébredtem rá, micsoda kincse hazánkban a védőnői szolgálat, és szereztem tudomást arról, hogy az észak-magyarországi térségben – ahová ifjú diplomás feleségként letelepedni készültem – nemhogy égető az egészségügyi szakemberhiány, hanem még közel-távol sincs egészségügyi felsőoktatási képzés. Itt és ekkor jött a sugallat, hogy helyben kell képezni egészségügyi szakembereket a helyi munkaerőpiac számára. Az ötletből komoly elhatározás lett, elkezdtem támogatókat keresni, gyakran persze erős ellenszélben, akadályokba ütközve, hiszen sokak számára elképzelhetetlen volt egy egészségügyi felsőoktatási képzés orvospképzés nélkül, de jószándékú és előrelátó helyi szaktekintélyek segítségével 1987-ben ez Miskolcon mégis sikerült.

Dr. Kiss-Tóth Emőke

dékán

Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kar

1995-ig budapesti, majd – egy gazdaságpolitikai indíttatású kényszerszünet után – 1998-tól újra indulva debreceni kihelyezett tagozatként működöttünk, 2001-ben pedig pont a védőnői szak volt az első szak, amivel az egészségügyi képzés a Miskolci Egyetemhez csatlakozott, és 40 csillogó szemű hallgatóval belevágtunk ebbe a nagy kalandba.

A Miskolci Egyetem nemcsak helyet adott nekünk, hanem itt otthonra is találtunk, és elindult egy máig tartó építkezés, egy igazi sikertörténet.

Az egészségügyi képzés folyamatos fejlesztése és menedzselése mellett számomra a védőnői hivatás presztízsének előmozdítása is mindig prioritásként szerepelt. A védőnői szolgálat történeti perspektívájának tudományos kutatása méginkább megerősített abban, hogy a speciális magyar módszert alkalmazó védőnői munka valóban nemzeti érték. Örömemre szolgál, hogy a magyar védőnői szolgálat múltjáról és jelenéről szóló kutatási eredményeimet lehe-

tőségem volt széles körben folyamatosan köz-zétetni, többek között 2015-ben a Centenárium miskolci országos nyitőünnepségén is, ahol a védőnői hivatást, illetve annak évszázados alakulását – a történelmi korszakokon végigvezetve – az *értékek* szemszögéből mutathattam be. Az eredményeim tükrében levont konklúzió alapján a védőnői hivatás örök értéke, melyet semmilyen vihar, semmilyen ideológia és politikai nyomás nem tudott megingatni: *a szakmai hozzáértésen alapuló segítő tevékenység*. Hangoztatom is minden fórumon, hogy a védőnő szak a legszebb női hivatásra készít fel, a hallgatóink azt tanulják meg tananyag formájában, amit egy nőnek édesanyaként tudnia kell. A védőnő a legkiváltságosabb időben áll a családok mellett, a gyermekáldás időszakában, így osztozik a gyermekvárás örömeiben, misztériumában. **A magyar védőnők egyedülálló módon védelmezik az anyák, a családok, csecsemők és gyermekek jóllétét, egészségét, mindezt széleskörű szakmai tudással és altruista attitűddel, melynek egyik alapvető feltétele a megfelelő képzés.**

A Miskolci Egyetemen a védőnőképzéssel való startolást követően az egészségügyi munkaerőpiaci igényeknek megfelelően az elmúlt évtizedekben egy komoly egészségtudományi egyetemi oktatást építettünk fel.

A képzésfejlesztéssel párhuzamosan szakmai életutam menedzseri és tudományos ranglétráját is végigjártam, a tanársegédi beosztástól a PhD doktori fokozat megszerzésével a főiskolai tanári pozícióig, illetve az oktatásszervezői munkakörtől a dékáni státuszig menetelve. Immár 12 éve első számú vezetőként irányítom az Egészségtudományi Kart ugyanazzal a küldetéssel, amivel elkezdtem, Cato római államférfi szavait használva „*ceterum censeo*”, tehát „*fenntartom korábbi eltökélt álláspontomat*”: jelesül: misszióink továbbra is az egészségügyi szakemberek biztosítása és utánpótlása helyben a regionális munkaerőpiac számára.

A Miskolci Egyetem Egészségtudományi Kara az intenzív és dinamikus növekedés eredményeként jelenleg a felsőoktatás valamennyi képzési szintjén működik, ma már 16 szakon, 1500 fős hallgatói létszámmal. Az alapképzés vonatkozásában a védőnő, gyógytornász, radiográfus, ápoló, egészségturizmus-szervező szakokon folyik képzés. 2024-ben nagy álmunk teljesült azal, hogy elindult az angol nyelvű ápoló BSc szak is, melyre rendkívül nagy az érdeklődés a világ távoli pontjairól is. Célunk, hogy minden alapképzésre épüljön mesterképzés, mellyel szeretnénk megalapozni egy majdani egészségtudományi doktori iskola létrehozását, ehhez

mára már öt MSc képzést jegyzünk: fizioterápia, szakvédő, egészségügyi mérnök, egészségügyi szociális munkás, valamint szonográfus mesterszakokat. A társadalmi felelősségvállalás és „hálózatosítás” jegyében **Sátoraljaújhelyen Községi Felsőoktatási Képzési Központot hoztunk létre**, melynek keretében 2017-ben az országban először itt indult levelező védőnő-képzés, két évvel később pedig ugyanitt az ápolóképzés is elindult, ma az újhelyi kihelyezett képzésben 130 hallgatónk tanul. A felsőoktatási szakképzés szintjén az országban egyedülként nálunk működik labordiagnosztikai specializáció. Szakirányú továbbképzési szakjainkon pedig unikális területeken lehet másoddiplomát szerezni, ilyen képzéseink a Klinikai kutatási munkatárs (CRA), Indiai gyógyászat, Balneoterápia, Betegoktató, Ifjúságegészségvédelmi szakvédő, Prevenciós szájhygiénikus, Egészségfejlesztő mentálhygiéné, Gyermekrehabilitációs szakgyógytornász és a Gyógynövénytanácsadó szakirányú továbbképzési szak, mely tavaly robbant be igazi kuriózumként. Mindezen felsőoktatási képzések mellett felvállaljuk a régió diplomás egészségügyi szakdolgozóinak kötelező szakmacsoportos továbbképzését is évente 1300 fős létszámmal.

A modern egészségipar rohamos fejlődése az orvos- és egészségügy területén is egyre intenzívebben igényli a feltörekvő technológiák alkalmazását, felhasználását, kutatását. Ezen kihívásoknak mi is igyekszünk megfelelni, ezért karunkon a négy oktatási intézet mellé idén ötödikként létrehoztuk az Egészségtudományi és Orvostechnológiai Kutatóintézetet, ahol a kutatók – a műszaki társkarokkal együttműködve – elsősorban a digitalizáció és a robotika irányában (pl. robotizált ápolás, okoseszközök, szenzorok, 3D testszkenner, e-health rendszerek) végeznek vizsgálatokat, fejlesztéseket. **Az innovatív tevékenység kiterjed a védőnői munka területére is, például a telemedicinális ultrahang diagnosztika alkalmazásával** a várandósgondozás során a radiológus szakorvos real-time video és hang kapcsolatban állva – akár egy távoli kistélepülés helyszínén vizsgálatot végző – szonográfussal, a diagnózis kialakításához szükséges minőségű képet kaphat az UH berendezés képernyőjéről, vagy például a három dimenziós modellezésen alapuló szűrővizsgálatok kiterjesztésének kidolgozásával új lehetőségek nyílnak meg az iskola-egészségügyi prevenció terén is. A kutatásfejlesztéseink is igazolják, hogy az évek során megteremtettük saját innovációs potenciálunkat és a miskolci universitas égisze alatt ezt ki is tudjuk használni.

Az oktatás-kutatás mellett az egyetemi tevékenység meghatározó szegmense a harmadik missziós feladatvállalás, mely az egyetemi ökoszisztémát szellemi kisugárzó központnak tekintve a tudás társadalmazását szolgálja. Karunk a 2020-as egyetemi megújulást, más szóval a modellváltást követően az egészségügyi szemlélet terjesztését vállalta fel egyetemi horizontális feladatként.

Az Egészségfejlesztési Stratégia kidolgozásával és megvalósításával igyekszünk hozzájárulni az universitas polgárainak jóllétéhez, testi-lelki egészségének megőrzéséhez, fejlesztéséhez. A Stratégia középpontjában az „egészséges és családbarát egyetem” megvalósítását tűztük ki célul, egy olyan egyetem vizionálásával, ahová az emberek szívesen járnak tanulni és dolgozni, és ahol a hétköznapi élet világában is jól érzik magukat. **Ezt a célt szolgálja a karunk szervezeti rendszerébe tartozó Egészségügyi Központ is, mely által a campuson helyben biztosítjuk az egészségügyi ellátást** (foglalkozás-egészségügy, háziorvosi szolgálat, fogorvos, szakrendelések).

Mindezen túlmenően számos egészségfejlesztési és jótékonyági akció megszervezésével igyekszünk az egészség értékének primátusát terjeszteni és átítani az egyetem szellemiségét a prevenció és a humánus fontosságával. Hagyományt teremtettünk az egyetemen az évente megrendezésre kerülő emlíőrák megelőzését célzó **„Rózsaszínű Sétával”,** a méhnyakrák-megelőzési- és termékenységtudatossági héttel, a kardiológiai betegségek csökkentésére irányuló **„Szívünk Napja”** rendezvénnyel, de rendszeresen szervezünk gyűjtési akciókat is. Az Elsősegélynyújtás és az Egészségfejlesztés kurzusok egyetemi oktatásával a hallgatók egészségtudatosságát intézményi szinten formáljuk. Az Egészségfejlesztési Stratégián belül kifejezetten a védőnőképzésünk profiljához fűződnek a családbarát jellegű fejlesztések, például az egyetemi baba-mama szoba kialakítása, bölcsőde építése, mely innovációk is hozzájárultak ahhoz, hogy **a Miskolci Egyetem 2022-ben elnyerte a „Családbarát Egyetem” kitüntető címet a Három Királyfi Három Királynő szervezettől.**

Talán szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy az Egészségtudományi Karunk által kidolgozott és megvalósított egészségfejlesztési stratégia az elmúlt öt évben átütő erővel robbant be az eredendően technológiai szemléletű Miskolci Egyetem működési kultúrájába, melynek eredményeként az egyetem szellemisége látványosan elmozdult az egészségértés irányába. Az egészségfejlesztés humánus szemléletének meghonosítása nem csak az intézmény falain belül, hanem azon túlra is kisugárzik, ennek legékesebb visszaigazolása, hogy a Miskolci Egyetem – hét másik díjazott egyetem mellett – elnyerte az idén alapított **„Év Egyeteme Díjat”,** és éppen a *karitatív* kategóriában. Ezt az elismerést kicsit sorsszerűnek érzem, hiszen a társadalmi felelősségvállalás jegyében a karunk által meghonosított attitűd magában foglalja a *pro bono* tevékenységet is: az önkéntes, segítő karitatív munka felvállalását, szervezését. Az egyetemi lét nálunk egy kivételes közösségi életről is szól.

Visszaemlékszem, amikor 2001-ben a Miskolci Egyetemre csöppentem, egy egészen sajátos világban találtam magam, ez az, amit mi „miskolci egyetemi életérzésnek” nevezünk, ennek titka a selmeci gyökerekben rejlik.

Ez a csaknem háromszáz éves tradíció, amelyet a selmeci jogelőd intézmény által 1735-től tart fenn és ápol a Miskolci Egyetem diákközössége, tovább őrzi a Selmezbányai Akadémia örökségét, Selmec csodáját, mely egy kivételes összekovácsoló erő, legfontosabb értékei – a bányász, kohász szakmákból eredően – a bajtársiasság, barátság egymás iránti tisztelet, szakmaszeretet. A selmeci hagyományok szokásrendszerét az egészségügyi hallgatók is átvették, melynek formai kialakításához a védőnő hivatáshoz kapcsolódó történeti szimbólumokat „vettük kölcsön”, hiszen nálunk az elsőként indított védőnő szak primátusa elvitathatatlan. Így jelenik meg karunkon *gróf Lónyai Elemérné Stefánia* belga hercegasszony, mint az első magyar védőnői szolgálat alapító fővédőnek a neve, aki méltán érdemes arra, hogy alakja a miskolci egészségtudományi képzés első megjelenési formáit fémjelezze. Karunkon szinte minden Stefánia, a selmeci egyenruhánk *Stefánia-ornátus*, épületünk *Stefánia épület*, kari kitüntetésünk a *Stefánia-díj*, tehát így viszszük tovább a Szellemi Kulturális Örökség Díjas selmeci-miskolci diákhagyományok keretében a Hungarikummá nyilvánított magyar védőnői szolgálat karitatív szellemiségét.

Meggyőződésem, hogy a színvonalas védőnőképzés működtetéséhez nélkülözhetetlen a szakma támogatása is, melynek releváns képviselői hazánkban a magyar védőnőket egyesítő országos szakmai szervezetek. Az „Aranypajzs a Védőnőkért Díjat” alapító Magyar Védőnők Szakmai Szövetségének (MVSZSZ) elnökasasszonya és a miskolci képzés kapcsolata több évtizedes múltra vezethető vissza, hiszen *Várfalvi Marianna* támogatóként és oktatóként is kísérte utunkat. Ott volt például akkor is, amikor anno az 1995-ös politikai vihar következmé-

nyeként megszüntetett miskolci egészségügyi főiskolai képzést 3 év múlva együttes erővel és összefogással újra tudtuk indítani. Elnök Asszony a képzéseinkkel is direkt kapcsolatban áll, hiszen több mint tíz évig oktatta főiskolai adjunktusként a miskolci védőnő hallgatókat, és a mai napig részt vesz a tudományos tevékenységünkben. Megtiszteltetés volt számomra, amikor 2020-ban együtt lehettünk részesei az MVSZSZ alapításának, ez a feladatvállalás a jövőre nézve is megpecsételi küldetésünket és együttműködésünket, hiszen közös célunk és érdekünk: a hazai védőnői közösség és a szakma megbecsültségének erősítése.

Az „**Aranypajzs a Védőnőkért Díj**” számomra visszaigazolás és bizonyág arról, hogy egy nemes cél mellett érdemes kitartani, érdemes érte küzdeni még árral szemben is. A védőnőképzés miskolci története talán jó példa erre, hisz 40 évvel ezelőtt született egy felismerés, abból egy iskolaalapító elhatározás, melynek megvalósítására egy lelkes maroknyi csapat létrehozott egy kis intézetet, mely a nagy Miskolci Egyetemre bekerülve lépésről lépésre tudománykarrá növekedett, és mára az egész egyetem szellemiségét elmozdította az egészségfejlesztés irányába, mintegy „egészségpecsétet” nyomva az universitas szemöldökgerendájára. Kulcsa ennek a sikernek, hogy az utunkba kerülő kövekből lépcsőt építettünk, az akadályokat előnyünkre fordítottuk, az universitas adta lehetőségeket kihasználtuk úgy, hogy az interdiszciplinaritás mezején a műszaki tudományterületek irányába fordultunk és a digitális egészségipari megoldások felé nyitottunk.

A díj, melyet a magyar védőnői szolgálat megalakulásának 110. évfordulóján vehettem át, együttesen tükrözi vissza a miskolci védőnő-

képzés és saját pályafutásom ívét, azt az elkötelezett és kitartó küzdelmet, mely talán példaadó üzenetként szolgálhatnak a fiatalok számára is. 38 évvel ezelőtt feltettem az életemet az egészségtudományi képzés megteremtésére és célt soha nem tévesztve, sokszor a határokat fessegetve, a kudarcokat kihívásnak tekintve, a lehetetlent nem ismerve mára „megvalósult a csoda”. Köszönettel tartozom az elismerésért, és bár a kitüntetést az Egészségtudományi Kar dékánjaként kaptam, a dicsőség mindazoké, akik az elmúlt közel 40 évben támogatásukkal, munkájukkal, szorgalmukkal és odaadásukkal hozzájárultak képzéseink szárnyalásához.

Hiszek abban, hogy az eddig kibocsátott több mint 3000 egészségügyi diplomás szakemberrel beírtuk magunkat a magyar felsőoktatás nagykönyvébe, felrajzoltuk magunkat az egészségtudományi képzés hazai térképére, reményeim szerint bekerültünk a védőnői szakma krónikájába is és azoknak a védőnőknek a szívébe, akik egykor Miskolcon tanultak. **Viktor Frankl** megfogalmazását tekintem szakmai credomnak:

*„Az ember
saját magán túlmutató
célok szolgálatába állítva erőit
hagyhat maradandó jelet
az idő homokjában”.*

Az egyetem és karunk tradicionális selmeci köszöntésével kívánok Minden Kedves Olvasónak:
Jó szerencsét! Egészséget a világnak!

Laudáció

Szij Ildikó

Szij Ildikó az Országos Kórházi Főigazgatóság szakmai tanácsadója, 1978-ban kapta védőnői oklevelét, majd 1996-ban a Janus Pannonius Tudományegyetemen Humánszervező végzettséget szerzett. 1999-ben elvégezte a Közgazdaságtudományi Egyetem Közszolgálati menedzser szakát. Területi védőnői hivatását egy nagyon nehezített terepen kezdte el, a Budapesten a XIII. kerületben, a Szabolcs utcában. Itt szinte csak szegénység, nyomor és bűnözés volt. Kezdetnek ez jó iskola volt ahhoz, hogy a kiszolgáltatott emberek szemszögéből, azt megértve viszonyuljon minden védőnői hivatásában észlelt problémához.

Több mint 12 évig a vezette a XIII. kerületben a Család- és Nővédelmi Tanácsadót, vezető védőnőként. Hittel, szívvel és empátiával, magas szakmai igényességgel segítette, támogatta a gyermekekre vágyó, de gyermektelen házaspárok számtalan esetben hosszú évekig tartó küzdelmét. Bármikor megkérdezik erről az időszakról, mindig azt válaszolja, ez volt védőnői hivatásom legszebb időszaka.

Ezt követően a felsőoktatásban, a védőnőképzésben igyekezett szolgálni a védőnői hivatás fejlődését, a *Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetemen*. 1999-ben Hogescholl van Amsterdam Higher Health system manager képzésén vett részt, ahonnan a minőségfejlesztés eszméjétől megfertőzve jött haza. Azóta egyenes és töretlen az elkötelezettsége, hogy az egészségügyben mindig van lehetőség arra, hogy igyekezettel, jó szándékkal és elkötelezett munkával

lehet és kell tenni azért, hogy a betegek, gondozottak rászorulóknak a lehető legjobb minőségű, biztonságos ellátást kapják az ellátórendszeren belül. Szij Ildikó szakmai tevékenységének elismeréseként rangos kitüntetésekben részesült. 2003-ban **IIASA-SHIBA Minőség Díjat** kapott és 2004-ben a **Nemzeti ISO Fórum „Egészségügyi Ágazat Minőségéért” Díj** oklevelet vehetette át. Szakmai munkáját és elhivatottságát országosan is elismerték, az egészségügyi ellátás érdekében kifejtett kiemelkedő szakmai vagy közszolgálati tevékenységért **2014-ben átvehette a Pro Sanitate díjat**.

Jelenleg is azért dolgozik, hogy az országban lakóhelytől és a védőnő személyétől függetlenül minden gondozott egységes, magas színvonalú védőnői gondozásban részesüljön.

A Magyar Védőnők Szakmai Szövetségének alapító tagja, 2 évig alelnöke volt. A védőnői hivatás és szakmai, módszertani és minőségügyi fejlesztése terén végzett munkásságának elismeréseként az Aranypajzs a Védőnőkért Díjban részesül.

A Díjat későbbi időpontban veszi át.

*Hittel, szívvel és empátiával,
magas szakmai igényességgel segítette,
támogatta a gyermekre vágyó,
de gyermektelen házaspárok számtalan
esetben hosszú évekig tartó küzdelmét.*

Jubileumi ajándékok: A Védőnői Szolgálat Tagjainak készült kiadvány és kitűző

A Védőnői Szolgálat Tagjainak 2025-ben, a Védőnői Szolgálat alapításának 110. és Hungarikummá nyilvánításának 10. évfordulóira készült ajándék jelvény – kitűző leírása, üzenetei:

Védőnői értelemben a kör alak a családgondozást, az emberek életszakaszainak, életciklusainak egymásba fonódását, periodikus ismétlődését, az élet megújulását jelképezi. A kör arany pereme kiemeli a kör tartalmát, jelentését, üzeneteit. Az arany szín az értéket, az elismerést, a kiválóságot jelképezi.

A kör alakú kitűző összehatásában a magyar trikolort, vagyis nemzeti színeinket hordozza. A piros külső peremben a jubileumi tartalmak jelennek meg arany betűkkel: Védőnői Szolgálat, Hungarikum. Ezek a szavak a védőnői iden-

titás jellemzői. A jubileumi 110 évnek is meghatározói, amelyek keretbe és egységbe foglalják, körülölelik a belső tartalmakat: idő és küldetés.

A fehér alapon megjelenő évszámok: fent a Védőnői Szolgálat (az alapításkor: Stefánia Szövetség az Anyák és Csecsemők Védelmére) alapításának évszáma: 1915, alul a Hungarikum felirat felett: 2015 – amikor a Szolgálat bekerült a Hungarikumok gyűjteményébe. Ez a két évszám a védőnői identitásnak két meghatározó eseménye: múlt, jelen és jövő. Ezek az évszámok nem változnak, kitörölhetetlen eseményeket hordoznak. 2025 évben éppen 110. és 10. évfordulókat jelentik, de a kitűző viselői számára hordozzák az aktualitást is. Az évszámok is, mint a betűk arany színűek, kifejezve ezek értékét, jelentőségét.

A kitűző grafikai ter-
vét Várfalvi Marianna
és az MVSZSZ elnök-
sége ötletei alapján
készítette:
Hegedűs Réka
grafikus.

Középen, a fehér mezőben helyezkedik el az arannyal szegélyezett zöld pajzs. A pajzs a védelem szimbóluma, ami a védőnői hivatás kifejezésére is alkalmas. A zöld szín a korábbi Zöldkeresztes Védőnői Szolgálatra emlékeztet. A zöld pajzs az élet, az egészség, a család, a generációk, az élet körforgásának védelmét fejezi ki. Szolgálatra, feladatellátásra alkalmas. A pajzs

nemcsak egy tárgy, hanem átvitt értelemben maga: a Védőnő! Erőt, határozott keretet, tartalmat, biztonságot üzen, a zöld színnel az aktuális élő tudást, és a természetességet is kifejezi.

A pajzson és az életben is a védőnői ellátásokkal, tevékenységekkel hordozzuk az arany színnel megrajzolt embereket, a családot: apa–anya–gyermekek. A család alakjainak ábrázolásában jellemző, hogy az alakok mozgásban vannak, az egymással való kapcsolódásuk kifejezi a szeretetet sugárzó kötődést, az összetartozás és egység élményét, ami egy erős belső védelmet is jelent számukra. Láthatóan egészségesek testben, lélekben. A védőnői családgondozás célja, hogy a családokat, a családtagokat a védőnők támogatásukról biztosítsák; elsősorban az egészség megtartásában, a betegségek megelőzésében, korai felismerésében, az egészségtudatosságban és az életüket, egészségüket pozitívan befolyásoló döntésekre való felkészítésben.

Ezekkel a tartalmakkal, üzenetekkel minden védőnőnek kívánjuk, hogy közös küldetésünk, hivatásunk értékeit, feladatait, büszkén hordozzuk, amely elismerés, és elvárás is egyben. A múlt értékei, a jövő kihívásai minden védőnőnek maga számára is megfogalmazódnak. A kitűző-szimbólum sajátosan jellemző és mással össze nem téveszthető egységet és erőt sugároz a Szolgálat tagjai számára.

Isten éltesse a Védőnőket, a Védőnői Szolgálatot! Köszönjük, hogy ez a jelvény a Miniszterelnöki Kabinetiroda támogatásával elkészíthetett és eljuthatott a Szolgálatban dolgozó Védőnőknek!

Várfalvi Marianna

elnök

Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége

Várfalvi Marianna részére
Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége
elnök

Tisztelt Elnök Asszony!

Örömmel küldöm el Önnek a Magyar Védőnők Szakmai Szövetségének készített jelvény mintadarabját.

A Miniszterelnöki Kabinetiroda támogatásával megvalósult kitűzőkkel is kifejezzük Magyarország Kormánya nevében elismerésünket és megbecsülésünket áldozatos munkájuk iránt.

Legyen ez a jelvény a közös értékeink és céljaink jelképe, és viselése töltse el Önöket büszkeséggel, erőt adva a jövőbeni munkájukhoz!

Budapest, 2025. szeptember 12.

Üdvözlettel:

Nyitrai Zsolt
Nyitrai Zsolt

Egységben a családokért *A Védőnők és az NNGYK* *példaértékű együttműködése*

A magyar védőnői szolgálat 110 évvel ezelőtti megalapítása mérföldkő volt hazánk népegészségügyi fejlődésében. Nem csupán egy új egészségügyi ellátási forma létrejött volt, hanem egy olyan társadalmi küldetés elindítása, amely generációk óta vigyázza a magyar családokat, támogatja az édesanyákat és óvja a gyermekek egészségét.

A védőnők nemcsak egészségügyi szakemberek, hanem határozott és elhivatott segítők, akik emberi és szakmai minőségükkel méltán vívták ki a családok bizalmát. Ők a családok megbízható támaszai, akik odafigyelnek, kérdeznek, tanácsot adnak és támogatnak – néha csendben, de mindig jelen.

A magyar családok egészsége nemcsak egyéni, hanem közös feladat. **Magyarországon egyedülálló módon egészsíti ki és erősíti a védőnők munkáját a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK)**, hiszen biztosítja azt a szakmai, módszertani és irányítási háttérrel, amelyre ez a különleges hivatás nap mint nap támaszkodhat. Ez a példaértékű együttműködés közös küldetessé válik a családokért, amely nélkülözhetetlen ahhoz, hogy ez a feladat ne csak fennmaradjon, hanem fejlődjön, reagáljon a kor kihívásaira, és továbbra is a társadalom bizalmának egyik legszilárdabb alapját képezze.

A magyar védőnői szolgálat a világon egyedülálló, hungarikummá emelt érték. Ez az elismerés nemcsak a múlt dicsőségét jelzi, hanem a jelen elkötelezettségét is tükrözi.

Dr. Surján Orsolya

országos tisztifőorvos
Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti
Központ (NNGYK)

Abból a célból, hogy a védőnők tevékenysége egységes keretek között, országosan elérhető, magas színvonalú szolgáltatásként valósuljon meg, intézetünk elkötelezetten dolgozik. Tudatosan ötvözzük a hagyományokat a korszerű megközelítésekkel, ügyelve arra, hogy a szakmai irányítás mellett a családközpontú szemlélet megőrzése is biztosított legyen.

A védőnői szolgálat – amelyet intézetünk öt fő területen irányít: területi, iskolai, kórházi, család-védelmi és vezető védőnői szakágakból áll össze – garantálja az országos szintű, magas színvonalú és az egészségügyi ellátó rendszerben egyedülálló, egészség megőrzését támogató preventív ellátást. Mindezt folyamatos kutatással, értékeléssel és képzéssel támogatjuk, hogy mindig lássuk, hol és hogyan lehet tovább fejleszteni a rendszert.

Az intézet által kínált képzési programok – például a **méhnyakszűrés elméleti és gyakorlati oktatása**, vagy a TÁMOP-programok eredményei – biztosítják, hogy a védőnők mindig a legfrissebb ismeretekkel rendelkezzenek. **Külön büszkeségünk a Szülői kérdőív, amely nemzetközi szinten is példaértékű.** Ez az eszköz nemcsak támogatja a szülőket abban, hogy aktívan részt vegyenek gyermekük fejlődésének

nyomon követésében, hanem értékes visszajelzésekkel szolgál a védőnők számára is, ezáltal még személyre szabottabbá és eredményesebbé téve a szolgáltatást.

Az NNGYK szakfelügyeleti rendszere, amelynek egyik kiemelt része a védőnői szakterület, a járási és vármegyei vezető védőnőkkel együttműködve, országos lefedettséggel biztosítja a szakmai kontrollt és a módszertani támogatást. Célunk, hogy minden család – függetlenül lakóhelyétől – ugyanolyan magas színvonalú és megbízható ellátásban részesüljön. Az NNGYK nem csupán irányító szervezet, hanem társ a hivatásban: szakembereink nem adminisztratív távolságból, hanem együttműködésben, a védőnői közösség tagjaként dolgoznak. Ez a kapcsolat példaértékű, és a társadalom, a családok, valamint az egészségügyi rendszer között nélkülözhetetlen bizalmon alapul.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy nem minden édesanya indul azonos esélyekkel. Ezért különösen nagyra értékeljük a **Családvédelmi Szolgálatban** dolgozó védőnőink munkáját, akik szakmailag és emberileg egyaránt érzékenyen és felelősségteljesen segítik a rászoruló családokat, fiatalokat és válsághelyzetben lévő kismamákat.

Az elmúlt években a védőnői rendszer jelentős technológiai fejlődésen ment keresztül. A **Védőnők Országos Informatikai Rendszere (VOIR)** – az OKFŐ aktív segítségével 2025 április óta – minden védőnői körzetben elérhetővé vált. Ez a modern rendszer csökkenti az adminisztrációs terheket, garantálja az adatbiztonságot, és elősegíti a gyors, hatékony információáramlást az egészségügyi intézmények és védőnőink között. Fontos feladatunk továbbá az egészségműveltség növelése is. **Intézetünk Egészségvonal szolgáltatása hiteles információkkal látja el a lakosságot**, segít eligazodni az egészségügyi rendszerben, csökkenti a túlterheltséget, és támogatja a megelőző szemléletet. Ennek eredményeként védőnőink munkája még hatékonyabbá válik, hiszen a tájékozott szülők könnyebben fogadják el és követik az egészségügyi tanácsokat.

Az NNGYK és a védőnők szoros együttműködése tehát nem pusztán egy szervezeti kapcsolat, hanem közös elkötelezettség. Egy olyan híd, amely szakmai tudást, emberi törődést és stratégiai gondolkodást egyesít. A családok és a gyermekek egészsége közös ügyünk, amelynek megóvása nem sikerülhet az NNGYK határozott irányítása és a védőnők emberséges, mindennapi jelenléte nélkül.

Ez a 110 éves hagyomány számunkra nem csak múltidézés, hanem jövőbe mutató elkötelezettség is. Intézetünk támogatásával a magyar védőnői szolgálat továbbra is erős, megújulásra képes és példakép marad hazánkban és nemzetközi szinten egyaránt.

*Együtt erősek vagyunk.
Együtt védjük a családokat –
a jövő generációiért.*

Köszönjük védőangyalainknak Száztiz éve a családokért

*A 110 éve töretlenül működő,
nemzetközi szinten egyedülálló
védőnői szolgálat történetének alap-
ja az elhivatottság, szakértelem és
feltétel nélküli odaadás, amellyel az
egészségügy valamennyi területén
nap, mint nap szembesülünk.
A védőnői ellátás nemzetközileg
egyedülálló, tradicionális lakosság-
közeli preventív ellátás, amely több
mint egy évszázada jelent stabilitást
és szakszerű támogatást a magyar
családok számára.*

A védőnői szolgálat immár 10 éve hungarikummá nemesedett egyedisége a tradíció és a szakmaiság hatékony egyensúlyában rejlik, egy olyan egységben, amely nélkülözhetetlené vált a lakosságközeli preventív egészségügyi ellátás területén. Történetét áttekintve jól látszik a fundamentum és a fejlődés vonala, amely mentén a védőnői szolgálat a hétköznapijaink, a családjaink részévé vált, változatlanul magas szakmai és emberi színvonalat képviselve az idők során.

A védőnői szolgálat Magyarországon 1915-ben kezdte meg működését az Országos Stefánia Szövetség kezdeményezésére, elsődlegesen az anyák védelme és a csecsemőhalandóság csökkentésének céljából. A védőnők munkájukat sok esetben nehéz terepviszonyok és szerény körülmények között végezték, miközben a szolgálat fokozatosan országos hálózattá fejlődött.

Dr. Révész János
országos kórház-főigazgató

Fontos tényező, hogy 110 éves fennállása során a védőnői hivatás folyamatos szakmai fejlődésen ment keresztül, így örömmel számolhatunk be arról, hogy a felsőfokú védőnő-képzés mára komplex és multidiszciplináris tudást biztosító, egyetemi szintű, MSc fokozatot adó végzettséggel is bővült.

Családbarát közösség

A magyar egészségügyben a védőnői szolgálat páratlan értéket képvisel, hiszen kevés olyan hivatás van, amely ilyen közvetlenül és személyesen kapcsolódik a családok mindennapi életéhez. A védőnők nem pusztán szakmai tanácsadók, a kezdetektől jelen vannak a családok életében, a legfontosabb pillanatokban, a magzat első szívdobbanásánál, a gyermek első lépéseinél vagy épp a nehézségekkel terhelt családi időszakokban, kulcsszerepet játszva ezáltal a családok egészségügyi és szociális szükségleteinek korai felismerésében és kezelésében.

Társadalmunk szinte valamennyi polgárának életviteléhez hozzátartoznak a védőnők, mégis érdemes az évforduló kapcsán összegezni, hogy az általuk nyújtott ellátás legfőbb célja a

gondozott családok egészségvédelme, egészségtudatosságának növelése, a betegségek kialakulásának megelőzése, korai felismerése, folyamatos és kampányoltások szervezése, népegészségügyi célú szűrővizsgálatok biztosítása, valamint a lakosság, kiemelten az oktatási intézmények tanulóinak egészségnevelése, egészségfejlesztése. A száraz definíció mögött azonban mindannyian tapasztaljuk a szívvel-lélekkel végzett hivatás erejét, és jó ismerősként köszöntjük képviselőit, akár egészségügyi dolgozóként találkozunk velük, akár „civilként” fogadjuk őket bizalmunkba.

Korunkra hangolva

Az eltelt százötven esztendő nem telt eseménytelenül, a fejlődés, a készenlét, a kor kihívásainak való megfelelés mindig mozgatórugója volt a területnek. Az elmúlt évek legjelentősebb változása a védőnői szakma helyének újragondolása az egészségügyi struktúrában.

Magyarországon 2023. július 1-ig a védőnői ellátást 2068 munkáltató biztosította, és a rendkívül magas számból adódó eltérő munkafeltételek, a széttagoltság és a szakmai tevékenység minőségének különbségei indokoltá tették a védőnői szolgálat egységes szervezetbe integrálását.

A folyamat első lépéseként 2021-ben létrejött a kollegiális védőnői mentorrendszer, amelynek célja az Országos Kórházi Főigazgatóság jogszabályban feladataként meghatározott egységes szakmai irányítása, felügyelete és megfelelés-ellenőrzése volt. Az átalakítás során az irányító vármegyei intézményekben létrejöttek a vármegyei védőnői szolgálatok a kollegiális védőnői mentorok vezetésével, akiknek elsődleges feladatuk az ellátás szervezése, koordinálása, irányítása, értékelése és fejlesztése.

Miért fontos lépés ez? A védőnői hivatás alapvetően családorientált, prevencióra, megelőzésre és egészségnevelésre épülő egészségügyi alapellátási tevékenység, így az integráció lehetőséget biztosít arra, hogy összekapcsolódjon és struktúrába szerveződjön a megelőzés, gondozás és gyógyítás hármassága.

Stabil háttérrel

Az Országos Kórházi Főigazgatóság elkötelezett a védőnői szolgálat további támogatása, megerősítése mellett. Kiemelt célunk, hogy erősítsük a szakmai közösségeket, biztosítsuk a megfelelő működési és munkafeltételeket, valamint a pályakezdekők számára növeljük a szolgálat vonzerejét a minőségi védőnői ellátás fenntartása érdekében.

Hiszen nemcsak az eltelt százötven esztendő történetlen színvonala kötelez erre, hanem a magyar családok bizalma és igényei is. Védőnőnek lenni nem munka, hanem hivatás, nem egy állás, hanem életmód, életérzés. Ezt a kivételes hivatástudatot és odaadást nemcsak kötelességünk, de alapvető érdekünk is szakmai és erkölcsi háttérrel támogatni.

Egy hölgy aki óv 110 éves a védőnői szolgálat

110 éves a védőnői szolgálat, mely azt jelenti, hogy már a második száz évben szolgálja a magyar anyákat, csecsemőket, kisgyermekeket és serdülőket a Hungaricumként is elismert, a világon egyedülálló hivatás, a magyar védőnő.

*Talán először álljunk meg
egy pillanatra és gondolkozzunk el
azon, hogy milyen szép és tökéletes a
magyar nyelv, hiszen mit is jelent a
„védőnő” mint szó, kifejezés, hivatás:
– egy hölgy, leány, asszony, aki véd,
védelmez, támogat és óv.*

Kit véd, és mit véd? Védi a családokat, védi a várandósokat, védi az újszülötteket, védi az anyákat, védi a szoptatást, a laktációt és az anyatejet, s végül mindezen által védi az egész társadalmat, hogy egészséges anyák, egészséges gyermekeket nevelhessenek fel mindannyiunk örömére és megmaradására.

Mi az, ami egyedivé, speciálissá és mondhatjuk azt, hogy különlegessé teszi a magyar védőnők hivatását – hiszen a világon hasonló feladatokat számtalan országban ellátnak egészségügyi dolgozók, szervezetek.

Az első pontosan az, hogy míg számos országban továbbképzett ápolónők és szülésznők végeznek kizárólag egészségügyi szolgáltatást, várandósgondozási és csecsemőápolási feladatokat, a magyar védőnők munkájának – bár egyik legfontosabb, de nem egyedüli – területe az egészségügyi szolgálat. Emellett jelentős

Dr. Gárdos László

elnök / tanácsadó elnök
Szoptatást Támogató Nemzeti Bizottság/
Magyar Gyermekorvosok Társasága

szociális, pszicho-szociális és pedagógiai munkát is végeznek nap, mint nap.

A magyar védőnők nem csupán egy-egy szakterületre (pl. gyermekgyógyászat, szülészet, neonatológia) fókuszálnak, hanem átfogóan gondozzák, támogatják a családokat.

Ugyancsak hungaricum az is, hogy közvetlen és személyes kapcsolatot alakítanak ki a családokkal, s egy leendő édesanya esetében nem csak születésétől végig követik a csecsemő életének indulását, táplálását, gondozását, kisdéd és kisgyermekkorát, ott vannak a serdülőkorban a prevenció és edukáció fontos lépéseinél, hanem ők lesznek azok is, akik a már felnőtté vált várandós – leendő édesanya – gondozását is irányítják, felügyelik. Ez – az akár egy teljes életet felölelő gondozás, gondoskodás és támogatás – teljesen egyedivé teszi ezt a hivatást, hiszen a világ más részein számtalan egészségügyi, szociális és pedagógiai szakember tudja csak együttesen – de külön-külön részenként – nyújtani ezt a komplex szolgáltatást, s a legtöbb esetben csak intézményekben, intézetekben és nem közvetlenül és személyesen a családokban, családoknál.

Ugyancsak a hungaricum része az is, hogy a magyar védőnők jelentős szerepet vállalnak a közegészségügyi feladatok megoldásában, a prevenció területén. Nagymértékben köszönhető nekik is, hogy ebben a postcovid, kissé meghasonlott és félrecsúszott szemléletű világban az oltásellenesség káros és veszélyes reneszánsza ellenére még mindig nagyon jók a magyar oltási adatok. Még tartja magát a korábban egyedülálló oltási fegyelem, ennek köszönhetően pedig, még mindig jók hazánkban az átoltottsági mutatók.

Mit kívánhatunk a méltán ünnepelt és nagyra tartott védőnői szolgálatnak a jövőre, az elkövetkező évekre, évszázadokra? Mit kívánhat az, aki több évtizeden keresztül dolgozott kórházi védőnőkkel együtt neonatológusként Perinatális Intenzív Centrumban és Újszülött Osztályokon, több évtizede járta a területi védőnőkkel a falvakat a Mozgó Egészségügyi Szolgálat Keretében és több éves tapasztalata van a városi védőnői praxisok és a házi gyermekorvosi praxisok zavartalan egymásra utalt és egymást segítő munkálkodásában, szolgálatában?

Azt kívánom, hogy továbbra is legyenek a magyar családok, édesanyák, csecsemők és gyermekek védelmezői, támaszai – erősítsék a kórházak perinatális és perinatális szakmai munkáját a várandós gondozás és szoptatástámogatás stratégiai módon nagyon fontos területein. Végül, de nem utolsó sorban kívánom, hogy erős és jól együttműködő csapatot alkossanak a házgyermekorvos/háziorvos kollégákkal az alapellátásban, az iskolaorvosokkal pedig, az iskolaorvosi teamekben. A gyermekeinknek, a magyar társadalomnak egy egységes, összefogó alapellátási közösségre van szüksége, a csecsemők és gyermekek legmagasabb szintű ellátását csak egy nagyon jól együttműködő és együtt gondolkodó védőnő-orvos páros tudja biztosítani.

Végül a Szoptatás Támogató Nemzeti Bizottság nevében, annak elnökeként kívánom, hogy – a rengeteg önjelölt és legkülönbözőbb helyeken és színvonalon képzett szoptatási szakemberek korában továbbra is ők legyenek a szoptatás támogatás legmagasabb szintű szakértői, azok, akik nemcsak a tehetősek, hanem az elesettek és rászorultak számára is biztosítani tudják a laktáció védelmét és támogatását. Ők legyenek a záloga annak, hogy minden újszülött és csecsemő hozzájuthasson az anyatejhez/donor női tejhez, függetlenül attól, hogy hol, mikor és milyen körülmények között jött világra.

Az SZTNB nevében pedig azt tudom ígérni, hogy egy nemzetközileg is egyedülálló és magas színvonalú, gyakorlati orientáltságú program és képzés révén – a Családközpontú és Bababarát Ellátás Konceptió programja és képzési rendszere révén – hozzá fogunk járulni ahhoz, hogy a védőnői szolgálat szülészeti, laktációs, kommunikációs, pre- és perinatális ismeretei a lehető legmagasabb színvonalúak legyenek, maradjanak. A védőnők gyakorlati készségei tovább erősödjenek és gyarapodjanak, ezáltal továbbra is szolgálhassák az édesanyák és újszülöttek, csecsemők egészségét, növekedését és fejlődését.

Éljenek a Magyar Védőnők! Éljen még további száz és száz évig a Magyar Védőnői Szolgálat!

A Védőnői Szolgálat 110 éve Hagyomány és jövő a családvédelem szolgálatában

A magyar védőnői szolgálat 110 éves jubileuma tiszteletre méltó mérföldkő, amely lehetőséget ad számunkra, hogy visszatekintsünk hivatásunk múltjára, értékeljük jelenünket, és bizakodással tekintsünk a jövő kihívásaira. A Védőnői Szolgálat megalapítása 1915-ben nem csupán egy új egészségügyi ellátási forma létrejöttét jelentette Magyarországon, hanem egy olyan, példaértékű szakmai elköteleződését is, amelynek középpontjában a családok egészsége, a gondoskodás és a prevenció áll.

Mi, védőnők, immár több mint egy évszázada szolgáljuk a családokat, generációkon átívelő tapasztalattal, szakértelemmel és empátiával. A jubileum lehetőséget ad arra, hogy közösen emlékezzünk meg arról az útról, amelyet elődeink elindítottak, s amelyet ma is hűséggel, felelősséggel és hivatástudattal folytatunk.

A védőnői szolgálat kialakulása a 20. század elején válasz volt az akkori társadalmi és egészségügyi problémákra: a magas gyermekhalandóságra, az anyai egészség védelmének hiányára és a családok kiszolgáltatottságára. Már akkor is világossá vált, hogy szükség van egy olyan szakemberre, aki nem a kórházak falai között, hanem közvetlenül a családok otthonában, mindennapi élethelyzeteikben tud segítséget nyújtani.

A kezdetek óta a védőnők szerepe többértű: gondoskodunk, figyelünk, tanácsot adunk, jelen vagyunk. Feladatunk messze túlmutat az egészségügyi gondozáson: mi vagyunk azok, akik a biztonságot és a bizalmat nyújtjuk a családok számára.

Gitidiszné Gyetván Krisztina

elnök

Magyar Védőnők Egyesülete

Az elmúlt 110 év során a védőnői hivatás folyamatosan fejlődött. A társadalom változása, az egészségügy átalakulása, valamint a technológiai fejlődés mind-mind új feladatokat és lehetőségeket hoztak számunkra. Ma már nemcsak az anya- és gyermekgondozás területén tevékenykedünk, hanem aktívan részt veszünk az egészségnevelésben, a prevencióban, a családtervezési tanácsadásban, a mentálhigiénés támogatásban, az iskolai szűrések lebonyolításában és a közösségépítésben is.

Képzésünk magas színvonalú, felsőfokú végzettséget, rendszeres továbbképzést és naprakész tudást igényel. Munkánkat korszerű protokollok, digitális rendszerek – mint például az EESZT, valamint egyre inkább interdiszciplináris együttműködések támogatják. Együtt dolgozunk orvosokkal, pedagógusokkal, pszichológusokkal és szociális szakemberekkel, hogy komplex válaszokat adjunk a családok szükségleteire.

Hivatásunk elismerésének egyik legszebb példája, hogy a magyar Védőnői Szolgálat 2015-ben Hungarikum címet kapott. Ez a kitüntetés nemcsak múltbéli eredményeink elismerése, hanem felelősségteljes küldetés a jövőre nézve is.

A Hungarikum státusz megerősít minket abban, hogy munkánk valódi értéket képvisel a társadalom számára – egyedi, magyar, és világ-szinten is példaértékű.

Mi vagyunk azok a „láthatatlan hősök”, akik már a várandósság kezdetétől a gyermek felnövekedéséig jelen vagyunk a családok életében. Ott vagyunk az első örömkönnyeknél, a nehézségekkel teli pillanatokban, a betegségek megelőzésénél, a fejlődési kérdések megválaszolásánál. Bizalmukkal megtisztelnak minket a családok – és mi minden nap e bizalomhoz méltó módon kívánunk élni hivatásunkkal.

A jövő kihívásaira csak felkészült, rugalmas, együttműködésre nyitott szakmai közösségként tudunk válaszolni. A digitalizáció, az elektronikus nyilvántartás, a telemedicina és az e-learning mind olyan eszközök, amelyek segítenek abban, hogy munkánkat hatékonyabbá, gyorsabbá és pontosabbá tegyük.

A társadalom sokszínűsége – köztük a hátrányos helyzetű családok, a romák, a mélyszegénységben élők, valamint a menekült közösségek megjelenése – újfajta érzékenységet és megközelítést igényel tőlünk. Ehhez célzott programokra, közösségi alapú ellátásra, civil és önkormányzati együttműködésekre is szükség van. Tudjuk, hogy nem elég „csak” jelen lenni – értő figyelemre, személyre szabott támogatásra, valamint szociális és pszichológiai ismeretekre is szükségünk van. A szakmai megújulás és

a kompetenciák bővítése a garanciája annak, hogy lépést tartsunk a változásokkal, és továbbra is biztos támaszai legyünk a családoknak.

A Védőnői Szolgálat 110 éves fennállása nem csupán ünnep, hanem erőt és hitet adó megerősítés is: szükség van ránk. Szolgálatunk továbbra is a gondoskodás, az elhivatottság és a közösségi felelősségvállalás élő példája. Mi, védőnők, nap mint nap azon dolgozunk, hogy a családok testi-lelki egészségét megőrizzük, hogy a gyermekek egészségesen fejlődjenek, és hogy minden életszakaszban megfelelő támogatást nyújtsunk.

Büszkéek vagyunk arra, hogy részesei lehetünk ennek a nemzeti értéknek. A Magyar Védőnők Egyesülete elkötelezetten munkálkodik azért, hogy hivatásunk megbecsülése tovább növekedjen, és hogy a Védőnői Szolgálat a jövőben is a családok egészségvédelmének meghatározó pillére maradjon.

*A múltból merített értékeinkkel,
a jelen szakmai felkészültségével és
a jövőbe vetett hitünkkel hisszük,
hogy továbbra is méltón
szolgálhatjuk a családokat,
a gyermekeket – és ezáltal
az egész magyar társadalmat.*

Személyes emlékezés, gondolatok az évforduló ünnepnapján

„A jó segítség az, ami célba ér.”

(Kozma Imre atya
a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapítója)

Szívemben örömmel, – némi meglepődéssel, – de mindenképpen köszönettel és jó érzéssel vettem kézbe a meghívót a „Védőnők Napjára” szervezett ünnepre a Parlament Felsőházi Termébe 2025. június 13-ára.

Számomra ez a dátum a családi és egyházi ünnepek után a 3. helyen áll, ugyanis történelmi jelentőséggel bír 1915. június 13-án 11 órát ütött a budapesti Városháza közgyűlési termének órája! Megszületett az **Országos Stefánia Szövetség Stefánia** belga királynői hercegnő fővédnöksége, valamint **gróf Apponyi Albert, Bárczy István** főpolgármester, **dr. Tauffer Vilmos** és **dr. Bókay János** egyetemi tanárok „bábáskodásának” közreműködésével. A világban dúlt a háború, dörögtek az ágyúk, fiatal férfiak estek el a harcmezőkön, gyermekek milliói lettek árvák, családok jutottak a legnagyobb nyomorba. Éhínség és járványok szedték áldozataikat, különösen a csecsemők körében.

Mindez már az égbe kiáltott, annyira, hogy hazánk felelős vezetői egyszerre mondták: itt már kevés a szép szó, a kesergés, tenni kell valamit! Elhatározták, hogy képletesen ültetni kell egy olyan fát, amelynek épek és erősek a gyökerei, egészséges a törzse és az ágai, dúsan virágzik és pompás gyümölcsöket terem.

Horváth Monika

nyugalmazott országos vezető védőnő

Ez a jelképes fa a valóságban a család, édesapával, édesanyjával és gyermekekkel. Azonban ezt a fát kitartóan gondozni, ápolni, védeni szükséges ahhoz, hogy meghozza a kívánt eredményt. A hangsúly a védelemre került, mégpedig a szakértő, együttérző, figyelmes és szeretetteljes védelemre. Dr. Tauffer Vilmos szülész főorvos konkrétan megfogalmazta: ez a „kertész” legyen a védőnő!

A sürgetően fontos, felelősségteljes feladatra alkalmas elkötelezett, hivatástudattal rendelkező fiatal nőket kell képezni.

Olyan alkalmas, nagy szakismerettel rendelkező orvosok közreműködésével, akik az oktatás középpontjának tekintik az igen magas csecsemőhalandóság csökkentését, a betegségek megelőzését, a családok segítését, védelmét. Rövid időn belül elindult a képzés, a hallgatók felkészítése arra, hogy elsősorban családlátogatások során ismerjék meg a gondozásra szoruló csecsemők életkörülményeit, mert csak így tudnak személyre szabottan segíteni, szükség esetén kellő tapintattal, de határozottan tanácsot adni az életvitel változtatására vonatkozóan. Közbevetve itt jegyzem meg, hogy hosszú idő után a védőnőképzés első helyszínét Budapesten a Vas utca 10. szám alatti házban 2024. június 6-tól márvány emléktábla jelöli.

A határozott, céltudatos intézkedések, a hozzáértő szervezetséggel épülő védőnői hálózat, a megfelelő ellenőrzés és továbbképzések meg is hozták az eredményt: különösen a csecsemőhalandóság és a fertőző betegségek látványos csökkentésével.

Az elültetett fa növekedett, mára már életerős erdővé terebélyesedett.

Tudom mindezt, mivel édesanyám és nővére, valamint keresztanyám is és jómagam is ennek az erdőnek egy-egy fája lehettünk! Édesanyám Pest megye 5 falujában, nővére Budapesten Zuglóban, keresztanyám Kispesten a Mária-Váléria telepen 1922 és 1964 között. Én 1961 és 1995 között láttam el hivatásomat. Köszönet és hála mindezt a tartós gyökerekkel rendelkező, biztos alapot lerakó elődöknek. Mert állnak a falak, a tetőt sem vitte el semmiféle vihar.

Wass Albert után szabadon mondható: *a víz ugyan rohan, de a kő, a kő mindig megmarad!*

Befejezésül szeretném átadni egy falusi körzeti orvos – aki engem emberségről, szakismeretről 15 évig tanított – ma is érvényes, biztató hitvallását:

*„Beteljesül,
hogy végzetem a gyermek,
S én, érte élni, élni akarok.
Nem kardhüvelyben,
– bölcsőben pihennek
A győzelmet jelentő holnapok!”*

(Dr. Réthy Zoltán: „Én így imádkozom”
Keller Lajosnak, az induló védőnőképzés egyik vezető
oktatójának ajánlva! 1938.)

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a jubileum szervezőit, előadóit, minden aktív és nyugalmazott védőnőt az eredményes jövőbe vetett bizalommal.

Grafikai munkák a védőnők szolgálatában

Az Életvédők Szövetsége egyik rendezvényén találkoztunk először Várfalvi Mariannával, a Magyar Védőnők Szakmai Szövetségének elnökével. Az első beszélgetéseinkben kölcsönösen úgy éreztük, mintha régóta ismernénk egymást.

Közös gondolkodás során alakult ki a védőnők egyik példaképének is tekintett Wagner Viktória logója és az Ő életét, munkásságát bemutató roll-up sorozat. A Védőnők Napján egy kis kiállítás is készült belőle. A 110 éves évfordulóra mi készítettük – a szervezet legfontosabb eredményeit bemutató – magyar és angol nyelvű kiadványt. Az első oldalakon a védőnői hálózat megalakulásának történetét olvashatjuk, képekkel illusztrálva. Igyekeztünk színeiben, betűtípusaiban az évfordulóhoz és a helyszínhez méltó, igényes kiadványt tervezni. Készültek oklevelek és a háttérben vetített képek. A kommunikáció nagyon gördülékeny volt, öröm volt a közös munka. Éreztük a munkatársak – az elnökhasszony, az újságírók, vagy a fordító kolléganő – elhivatottságát, magas szintű szakmai tudását. Jól esett a meghívás az eseményre, és a dicsérő szavak, amiket kaptunk.

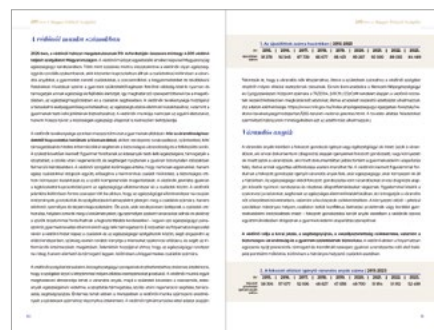

Balás Benedek DLA és Németh Kata
grafikusművészek
Balás Design

A Balás Design grafikai stúdióban illusztrációk készítésével, arculatok, kiadványok tervezésével foglalkozunk. Ketten dolgozunk: Balás Benedek DLA és Németh Kata grafikusművészek. Házaspárként négy gyermeket nevelünk, ezért is szívügyünk az életvédelem, a fogantatáskor megszülető élet védelme, a gyermekek testi-lelki egészsége.

A védőnői szolgálatot nagyon szép hivatásnak tartjuk. Saját védőnőnkkel, Ildikóval nagyon jó kapcsolatot ápolunk, sok segítséget kaptunk Tőle a gyerekekkel kapcsolatban felmerült kérdéseinkre. Mindig nyitottan és kedvesen látogatott meg bennünket. Másik felejthetetlen élményünk ikreink születésénél szolgálatot teljesítő székesfehérvári kórházi védőnő segítségével: nagyon megható volt, ahogy cseppenként gyűjtögette egy pici edénykébe az erősítő anyatejet és elvitte a két koraszülött kislányunknak. Mindig pozitív üzenettel érkezett vissza: „- Szépen megették, alszanak és gyönyörűek!” Ezek a kislányok lassan olyan nagyok lesznek, mint mi, a szüleik, de ezeket a korai élményeket ma is szívesen felidézzük.

*Házaspárként négy gyermeket nevelünk,
ezért is szívügyünk az életvédelem, a fogantatáskor megszülető
élet védelme, a gyermekek testi-lelki egészsége.*

*Ezúton is szeretettel gratulálunk a díjazottaknak,
és kívánunk a Védőnői Szolgálatban dolgozóknak
további eredményes és sikeres munkát!*

A magyar védőnőknek pótolhatatlan a tevékenysége

Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy meghívást kaphattam és 2025. június 13-án lehetőségem nyílt részt venni a Védőnői Szolgálat megalapításának 110. évfordulója valamint Hungarikummá nyilvánításának 10. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi konferencián az Országházban. /Melynek fővédnöke Kövér László, az Országgyűlés elnöke volt. /

Ez a jeles és kitüntetett alkalom méltó keretet nyújtott egy olyan hivatásnak az ünneplésére, amely immár több mint egy évszázada áll a családok, édesanyák, gyermekek és közösségek szolgálatában.

A tanácskozáson kivételes személyiségek osztották meg velünk értékes gondolataikat, a csodálatos parlamenti ceremónia felemelő hangulata nemcsak a múlt eredményeire emlékeztetett, hanem a jelen elkötelezettségét és a jövő reménységét is megidézte.

A magyar védőnők tevékenysége pótolhatatlan az egészségügy rendszerében és az emberi élet mindennapi védelmében, ezért úgy gondolom, a Védőnői Szolgálat méltán vált 2013-ban Hungarikummá. Mindez annak a megerősítése is, hogy ez a különleges hivatás mélyen gyökereszik a magyar társadalomban – a történelmében, kultúrájában és közösségeiben egyaránt. Habár ezalatt a 110 év alatt a világ bizonyára rengeteget változott – és vele együtt a kihívások is, mégis, ahogy ezt a parlamenti rendezvény is megerősítette, a küldetés változatlan maradt. A védőnő mindig empátiával segít, meghallgat, kísér, tanácsol, figyel, és legfőképpen jelen van, amikor a családoknak szüksége van rá.

Sávolt Karolina

alkotó,
Carolynarts

Egy olyan emberi kapcsolatot testesít meg ez a szolgálat, amely az egyik legnagyobb értékünkre épít: a bizalomra. Az anyák és családok védőnőkbe vetett bizalma tette lehetővé, hogy ez a hivatás fennmaradjon, fejlődjön, és a mai napig biztos pontot jelentsen a gyermekvállalás és gyermeknevelés időszakában.

Büszkéek lehetünk arra, hogy hazánkban ilyen egyedülálló védőnői háló működik, hiszen egy egészséges nemzet alapja a gondoskodó közösség.

Megtiszteltetés számomra, hogy ennek az ünnepi pillanatnak én is részesévé válhattam, és hogy a védőnők munkájának megbecsülése kifejezéseként elkészíthettem erre az eseményre a **Védőnői életműdíj grafikai tervét**, amely alapján az elismerés plakettje megvalósult és amelynek révén ezentúl minden évben az általam tervezett díj kerül majd átadásra.

Az alkotás szimbolikájában igyekeztem kifejezni mindazt, amit ez a hivatás jelent: elköteleződést, biztonságot, a női bölcsességet, a gondoskodást és nem utolsósorban a hiteles szakmai jelenlétet.

A készítés során különösen fontosnak tartotam, hogy az életműdíj a kitüntetés jellegén túl tisztelgés is legyen. A formai elemekben és motívumokban azok az értékek jelennek meg az ábrázolás során, amelyek a védőnői elkötelezettség szellemiségét is példamutatóan hordozzák, vagyis a törődés, és a támogatás.

Jövőbeni céljaim között szerepel, hogy orvos legyek, ezért számomra nélkülözhetetlen jelentőségű, hogy kiálljak azokért, akik az egészségügyben dolgoznak! Úgy látom, a jövőbe tekintve óriási felelősség, hogy megőrizzük ezt a hatékony és különleges rendszert, amely nemcsak a magyar egészségügy része, hanem a társadalom struktúrájának is egyik alappillére.

A Védőnői Szolgálat nemcsak intézmény, hanem közösségformáló erő is – hiszen ahová belép egy védőnő, ott megváltozik a figyelem, a gondoskodás minősége.

Szeretném jómagam is megköszönni a védőnők áldozatos munkáját, mindazt a sok segítséget, amit nap mind nap nyújtanak a családoknak.

Nagy szívvel, hálával és elismeréssel gondolok mindazokra, akik ennek a hivatásnak szentelték az életüket – nem ritkán generációkon átívelő módon, hiszen minden olyan gondolat, minden biztató szó, és nemes cselekedet amit egy védőnő ad, hozzájárul ahhoz, hogy egészségesebb, biztonságosabb és boldogabb társadalomban, biztonságban élhessünk.

Szívből gratulálok a Magyar Védőnők Szakmai Szövetségének a méltóságteljes ünnepség megrendezéséhez, valamint a Védőnői Szolgálat áldozatos, sikeres tevékenységéhez!

Kívánom, hogy a következő 110 év is ilyen méltó legyen ehhez az örökséghez – szakmai tudásban, erkölcsi tartásban és társadalmi megbecsülésben egyaránt.

*Köszönjük,
hogy együtt ünnepelhettünk!*

VÉDŐNŐK NAPJA
2025.06.13.

ARANYPAJZS

A CSALÁD VÉDELME NEK TUDOMÁNYA

dr. Hugonnai Vilma
(1847-1922)

Az AranyPajzs folyóirat 2022-ben az első magyar
orvosnő és szülésznő tiszteletére alapítva.

(A fotót a Magyar Nemzeti Múzeum (MNM)-Simmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár
bocsátotta rendelkezésünkre.)

A JÖVŐT FEJLESZTJÜK A MÁBAN, EGYÜTT VAGYUNK JÓK! – mvszsz.hu

Az AranyPajzs folyóirat létrejöttét támogatta:

Jelen folyóirat a Miniszterelnökség fejezeti irányítása alá tartozó Nemzeti Együttműködési Alapból nyújtott
vissza nem térítendő támogatás terhére jött létre, amely forrást a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., mint Támogató
bocsátotta a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége rendelkezésére, a NEAE-KP-1-2022/1-000079 azonosítószámú,
„AranyPajzs – a család védelmének tudománya – szakmai tudományos folyóirat megalapítása,
szakmai kialakítása és terjesztése” című projekt keretében.

G O N D ● S Ó R A

**Regisztráljon,
és érezze magát
biztonságban!**

